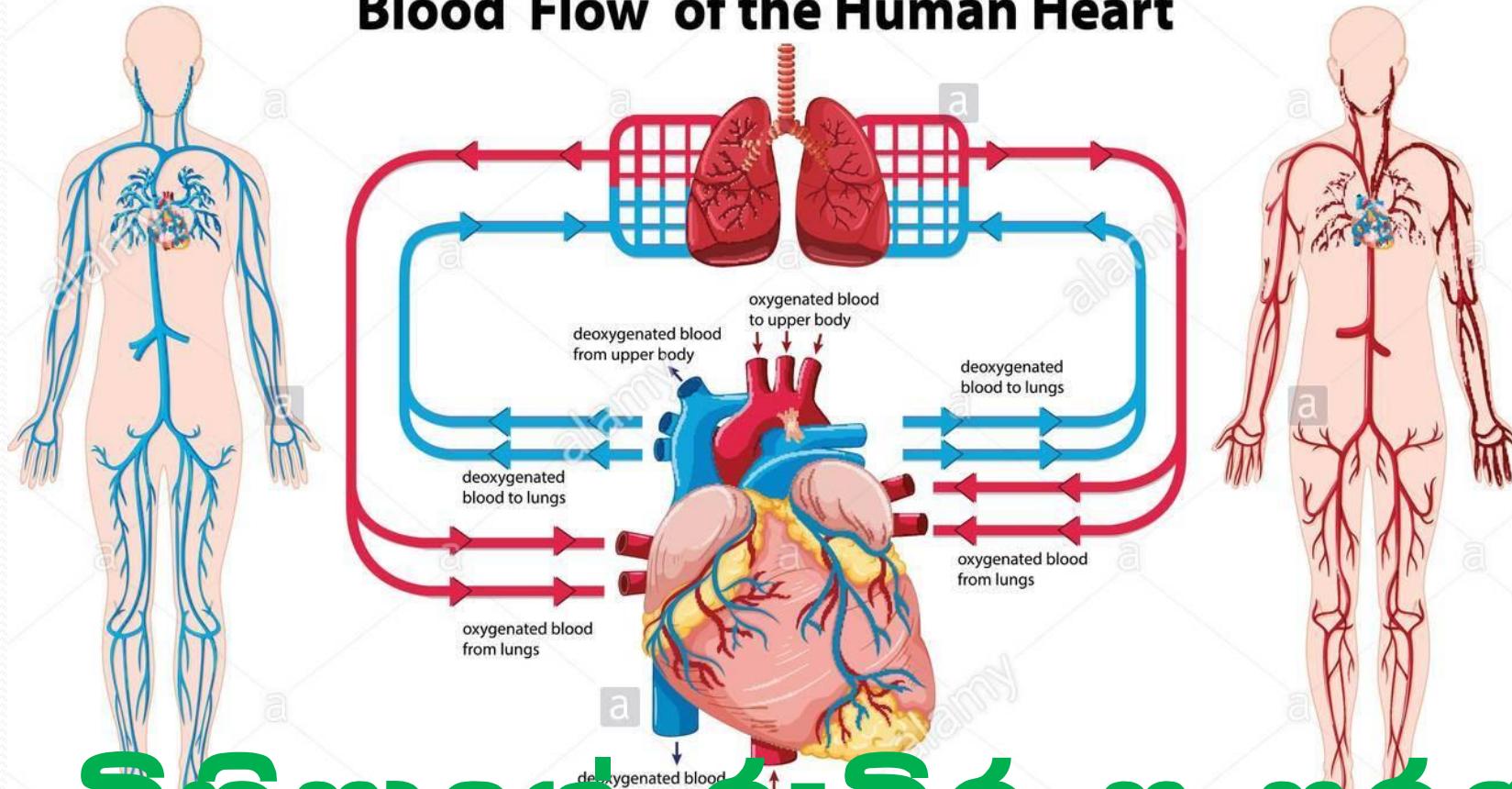

06. මානව දේශ ක්‍රියාවලි

(පො විද්‍යාව)

11 ගෞරුණීය

Blood Flow of the Human Heart

මනිසාගේ රුධිර සංස්කරණ

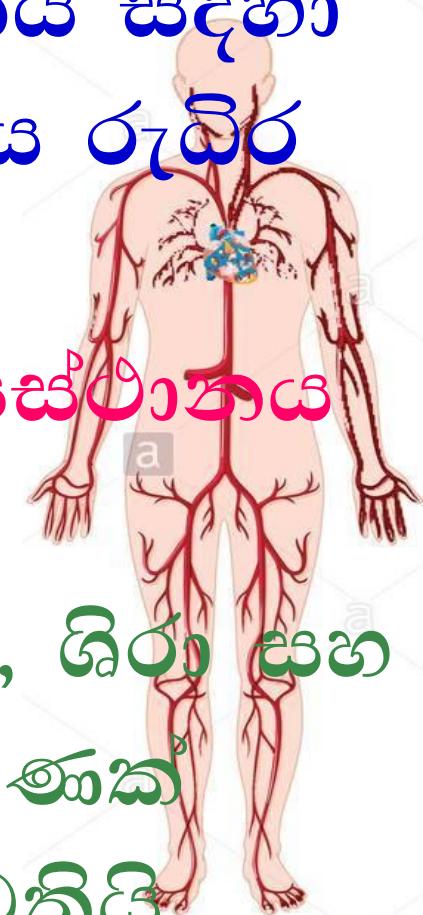
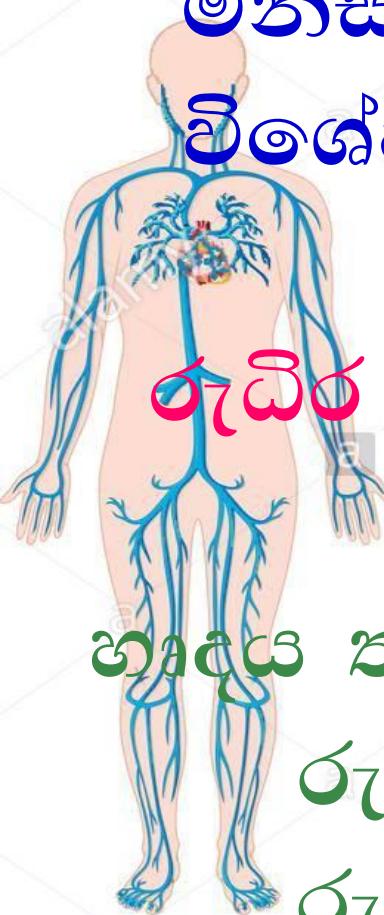
ත්‍රියාචාලය

Gamini Jayasuriya - ISA Science - Veyappuwa

මිනිස් සිරුර තුළ දුව්‍යය පරිවහනය සඳහා
විශේෂයෙන් හැඩ ගැසුන පද්ධතිය රුධිර
සංසරණ පද්ධතියයි.

රුධිර සංසරණ ක්‍රියාවලියේ මධ්‍යස්ථානය
හඳය හි.

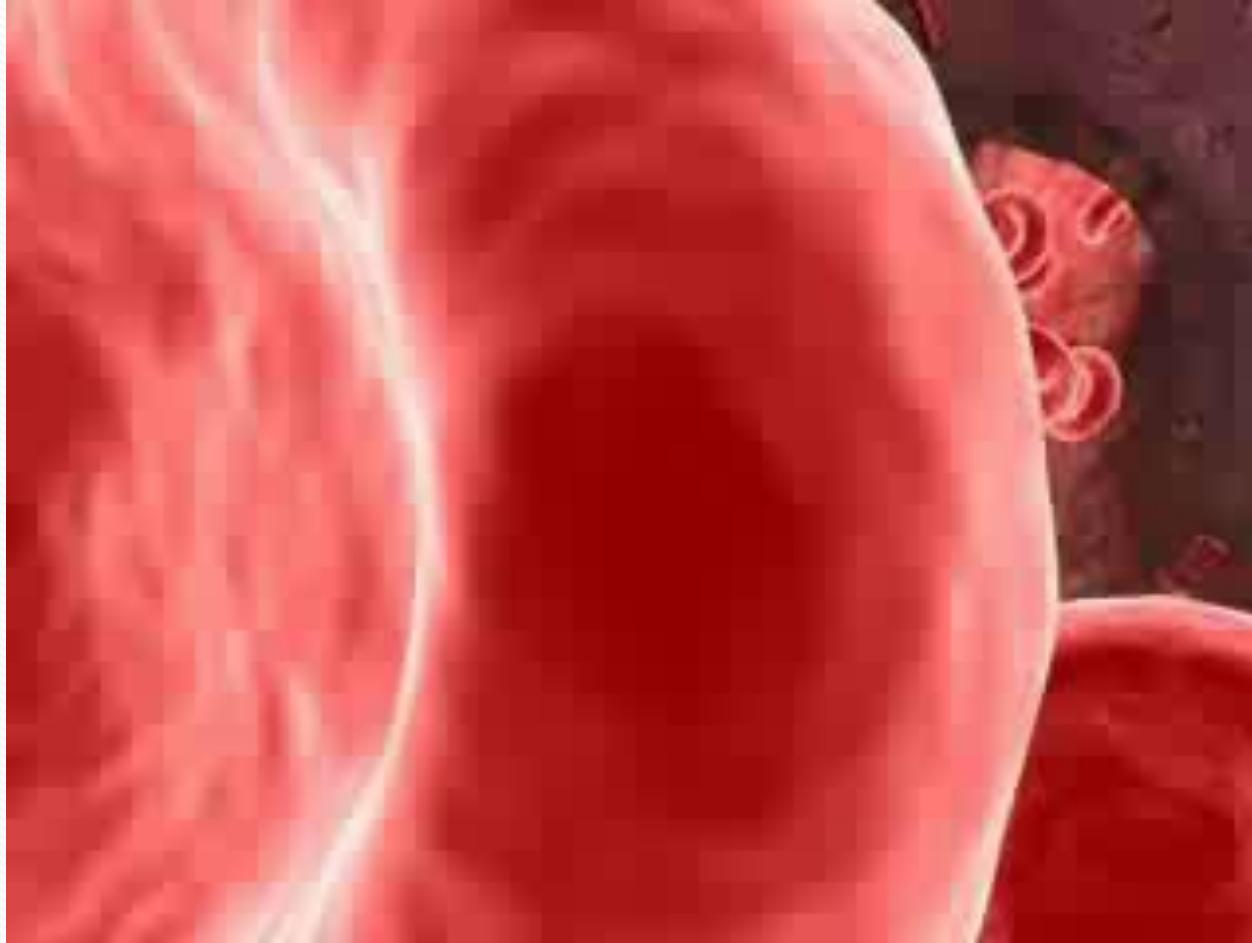
හඳය තුළත් ඊට සම්බන්ධ වූ දමනි, ශීරු සහ
රුධිර කේෂනාලිකා තුළත් පමණක්
රුධිරය සංසරණය වෙමින් පවතියි.

01. රුධිරය සමඟාතීය තරලයක් ලෙස පෙනුන
ද එහි සහ සහ දුව පදාර්ථ අඩංගු ය. 55%
පමණ වන ලා කහ පැහැති තරලය
රුධිර ප්‍රාස්ථානයලෙස හඳුන්වන
අතර 45% පමණවන සන කොටස **දේහාණු**
ලෙස හඳුන්වයි.

රුධිර සෙසලවන**රතු රුධිරාණු**....., සහ
ප්‍රූද රුධිරාණු..... දේහාණු ලෙස හඳුන්වන
අතර**පටිවිකා** සෙසල ලෙස
නොසැලකේ.

02. මිනිස් සිරුමේ දේහාණු සම්බන්ධයෙන් තොරතුරු කිහිපයක් සොයා බලමු.

ඒතු ඒයිනාගු ගොවන ඒක්කතාගු
Gamini Jayasuriya - ISA Science - Wennappuwa

i. දේහාතු ව්‍යෝගය: බණ බැංධිනාතු ගෙවන බක්තිනාතු

a. නිපදවෙන ස්ථීරාත්‍ය

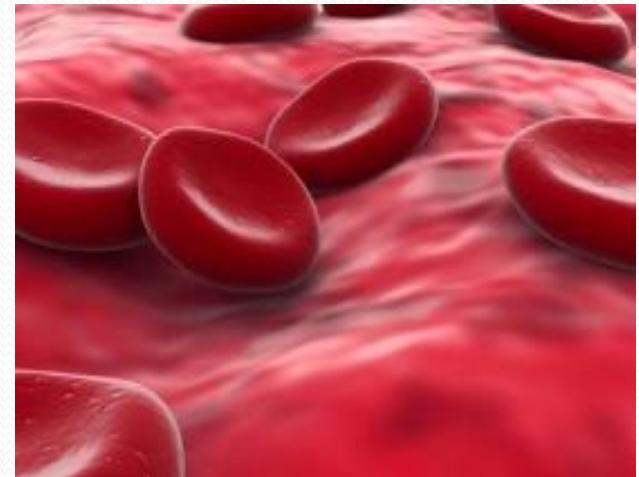
රතු ඇටමිදුලු තුළ

b. භැංචිය :

දුව් අවතල , මණ්ඩලාකාර

c. ආයු කාලය :

මාස 04 (දින 120 පමණ)

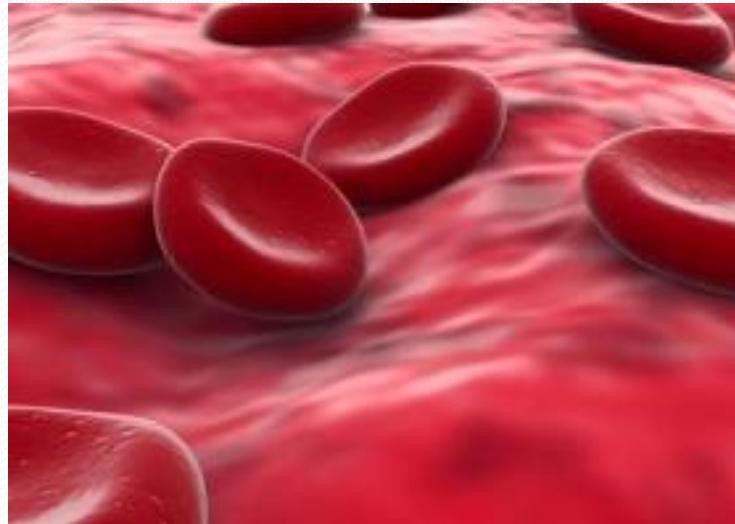

d. ඉවුකොටේන කෘත්‍යාසය :

බක්සිජන් පරිවහනය

e. වෙනත තොරතුරු :

- හිමෝගලොබින් නම් රතු පහැකි වර්ණයක් අඩංගු වේ.
- න්‍යාම්පිටියක් නැත.

ii. දේශාත්‍රු ව්‍යෙෂය: සුදු බැඩිනාත්‍රු භෙට් යෝඩාත්‍රු

a. නියඳවෙන ස්ථානය

අපේමිදුලු තුළ

b. භැංචය :

අමේබාකාර

c. ආයු කාලය :

නිශ්චිතව කිව නොහැක.

d. ඉවුකෝන් කමතායය :

විෂ්ඩ්‍රීප විනාශ කිරීම

(විෂ්ඩ්‍රීප තැක්සතාය කිරීම සහ ප්‍රතිදේශ නිපදවීම මගින්)

e. ලෙනත තොරතුරු :

- **කඩ්‍රිකා සහිත (නියුත්‍යාග්‍රිල, ඉයෝජිතාග්‍රිල හා බේංසාග්‍රිල) හා රහිත (චසා ගෙසල හා මොනොසයිට) ලෙස දෙකාතාරයකි.**
- **රතු රැඩිරාඩු හා ශ්‍රදු රැඩිරාඩු අතර අනුපාතය 600 : 1 වේ.**
- **නන්ත්වියක් සහිතය**

i. දේශාත්මක ව්‍යුහය: පරිවිකා

a. නිපදවෙන ස්ථානය

අවමිදුලු තුළ

b. භාෂිය :

නිශ්චිත හැඳුනුමක් නැති.

c. ආයු කාලය :

දින 5 -7 පමණි

d. ඉපුකොශේන කඩනය :

**තුවාලයක් වූ වට රැඩිරය කැටි ගැසීමට
දායක වීම.**

e. චෙනත තොරතුරු :

- බොංගු, මී උඩා වැනි සමහර රෝගවලදී
පරිවිකා ප්‍රතිශතය පහළ බසියි.
- නන්ත්වියක් නැත.
- ගොම්බාජ්ලාස්ටින් අඩංගු ය.

03. රුධිර ජේලාස්මයේ ප්‍රධාන වශයෙන් අඩංගු වන්නේ ජලය ඩී. රුධිර ජේලාස්මයේ ජලය හැරැණු විට ආක්ත්ත් මොනවා ද?

a. පූර්වීන්:

- අලේබිජුමින්
- ගලොබිජුමින්
- පෙප්ලින්ජන්

b. පෝෂක:

- මොනොසිකරණය
- ආලෝඩින්ඡම්ල
- මේදු ඇම්ල
- ගලිසරුල්
- වටමින්

C. අයන වර්ග :

- සෞඛ්‍යමී / Na^+
- පොටිසියමී / K^+
- කැලුසියමී / Ca^{2+}
- මැග්නීසියමී / Mg^{2+}
- කලෝරයිඩ් / Cl^-
- පොස්පේරි / PO_4^{3-}
- සල්ෆේරි / SO_4^{2-}
- බඳී කාබනේරි / HCO_3^-

d. බහිස්ථාවීය දුට්ත :

- ගුරියා
- ගුරික අම්ලය
- ක්‍රියවිනයින

e. වෙනත් දුවන :

- වායු (CO_2 , O_2 , N_2)
- ගොරමෝන
- ප්‍රතිදේහ සහ ප්‍රතිදේහ පනක

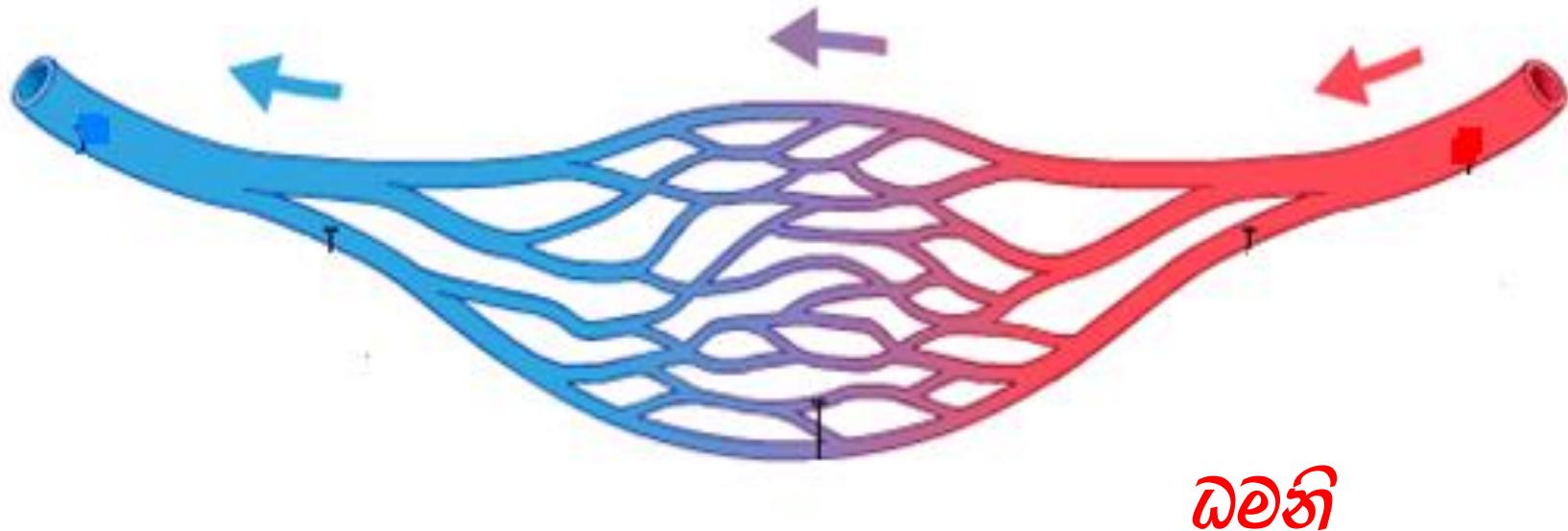
04. රුධිරය මගින් ඉලුකෙරෙන ප්‍රධාන කංතාව මොනවා දී?

- දූෂණ පරිවහනය (ප්ලාස්ටයේඩි අධිංගු දැන දෙනාතු)
- විෂේෂ විනාශ කිරීමෙන් ආරක්ෂාව
- සමායෝජනය හා සමස්ථිතය පවත්වා
ගැනීමට දායක වීම

05. සිරුර ප්‍රාරා රුධිරය සංසරණය වන්නේ රුධිර නාල තුළිනි. රුධිර නාල ඒවායේ ව්‍යුහය සහ රුධිරය ගමන් කරන දිගාව අනුව ප්‍රධාන ආකාර තුනකට හැඳින්විය හැකිය.

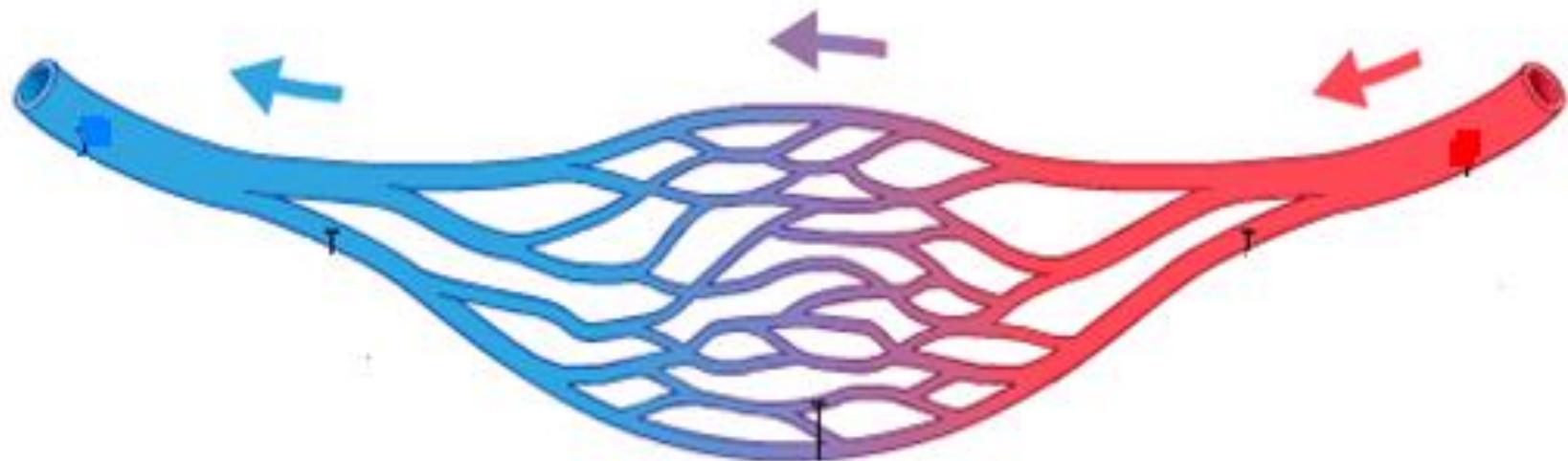

• පහත නාල ආකාර හඳුනා ගෙවීම්.

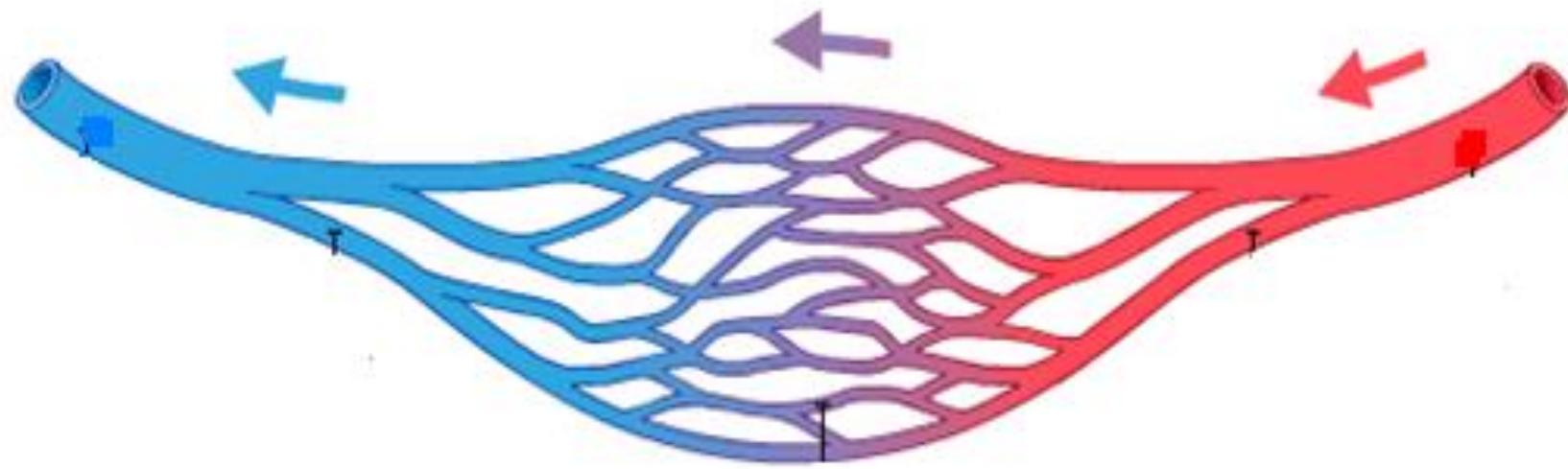
බලනි

✓ හඳුයෙන් ඉවතට රැකිරිය ගෙන යන
නාල

කිංග

✓ හඳුය දෙකට රැකිරු ගෙන එහි නාල

කේයනාලිකා

- ✓ බමතියක් අවසන් වන, ගිරුවක් ආරම්භ වන කුඩා නාල

06. රුධිර කේගෙනාලිකා තුළින් රුධිරය ගමන් කරන ආකාරය නිරීක්ෂණය සඳහා සරල ක්‍රියාකාරකමක් සැලසුම් කළ ගැකියි.

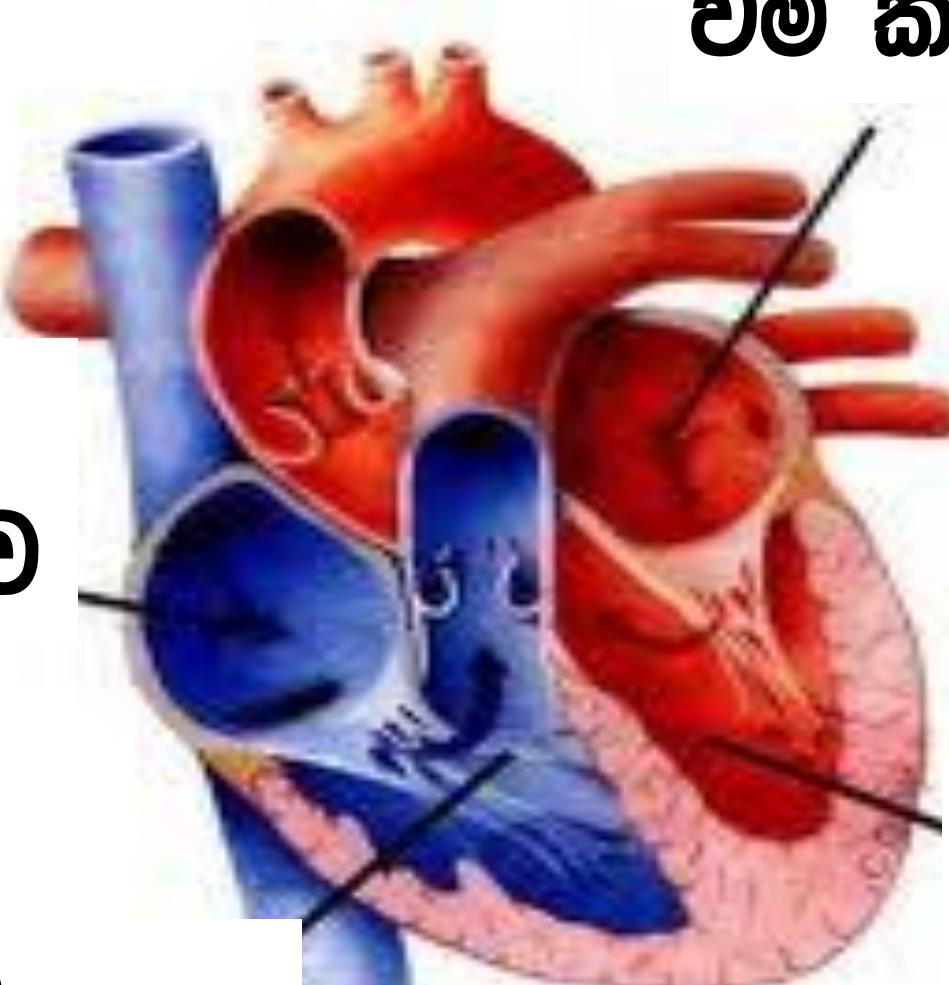
- කුඩා මතසනයෙකු කදාවක් මත තබා උගේ හිස පෙදුසේ වැසෙන සේ තෙහි ප්‍රාථමික තබන්න.
- පිටුපස වරල් අන්වික්ෂණයෙන් නිරීක්ෂණය කරන්න.
- සඡ්‍යුව්‍ය තබා ගැනීමට මතසනයින් වරින් වර්මාරු කරන්න.

මිනිස් හඳුනෝ කුටීර 4 කි

වම් කරණිකාව

දකුණු
කරණිකාව

දකුණු
කොළඹිකාව

වම්
කොළඹිකාව

සංස්ථානික මහ බලනිය

වත්තර

මහ ගිරුව

දකුණු
කරුණිකාව

වත්තර

ගලදුයේ සම්බන්ධ ප්‍රධාන නාල

දකුණු

කෝෂිකාව

වම කරුණිකාව

ප්‍රූජූජීයිය

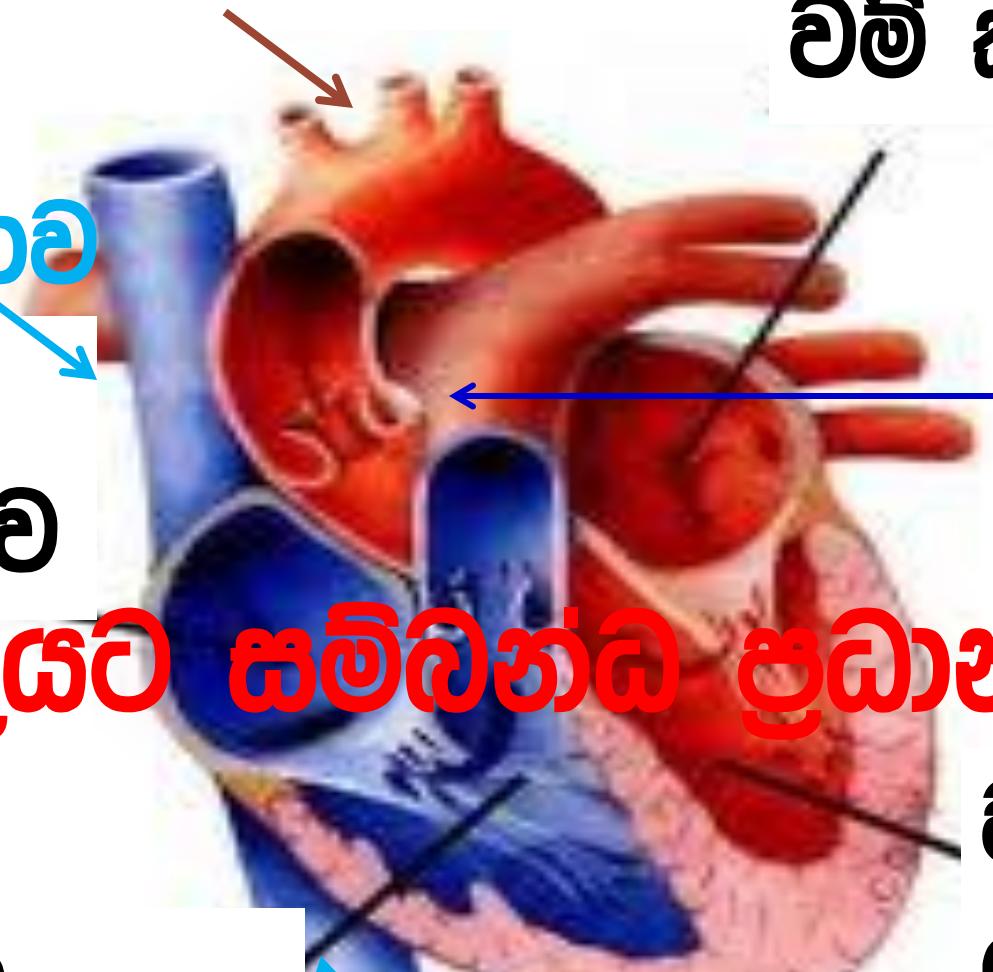
මහ

බලනිය

වම

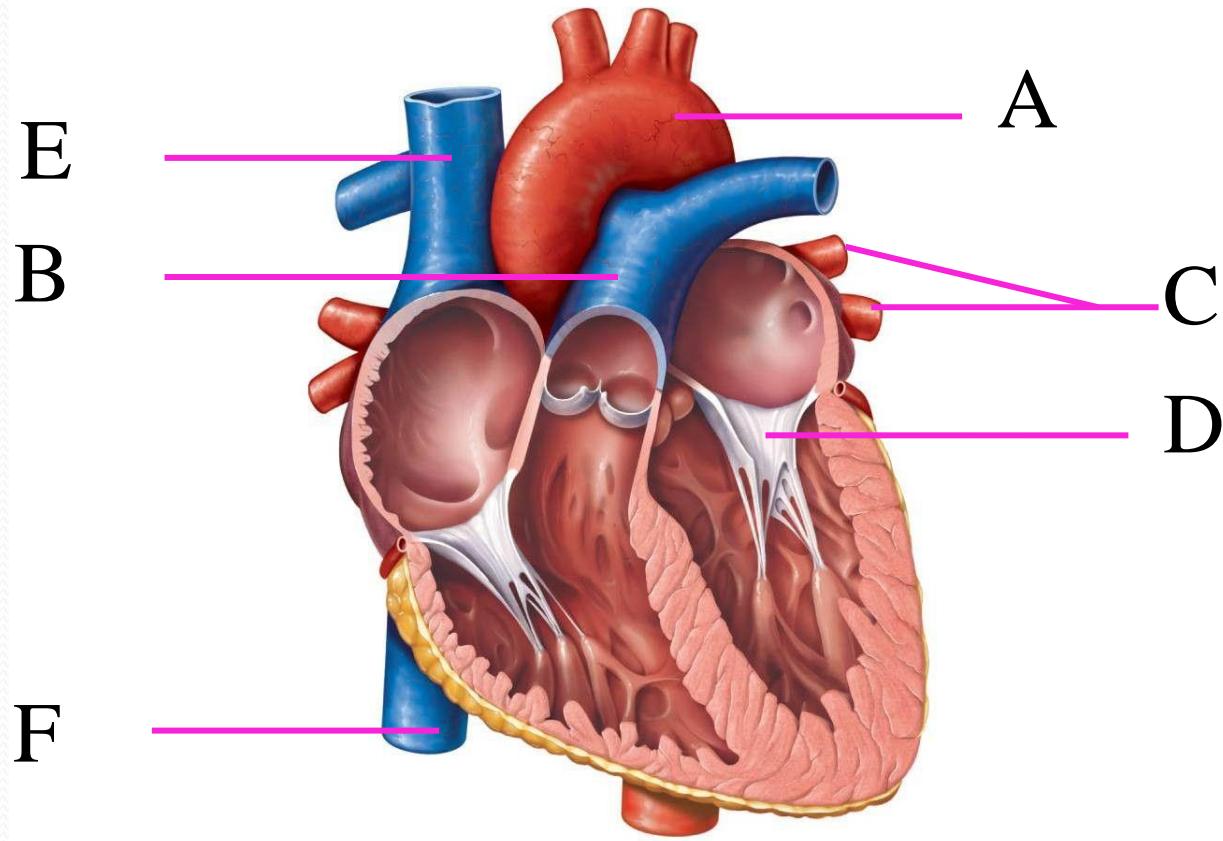
කෝෂිකාව

අඩර මහ ගිරුව

• හාදුයෙහි ව්‍යුහය පිළිබඳව දැන සටහනක් පහත රුපයේ දැක්වේ.

i. A, B, C, D, E, F ලෙස බැංසෝ දක්වා ඇති කොටස නම් කරන්න.

හැන්තා මඟ යිබාව

E

යුත්තුවූ මඟ දෙනීය

B

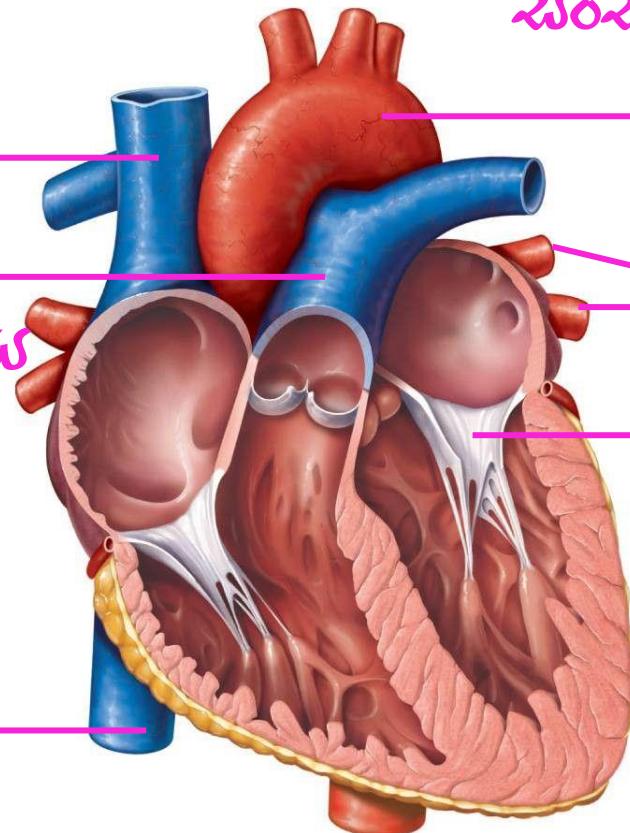
අධ්‍ය මඟ යිබාව

F

සංස්කර්ණික මඟ දෙනීය

A

වේ යුත්තුවූ යිය

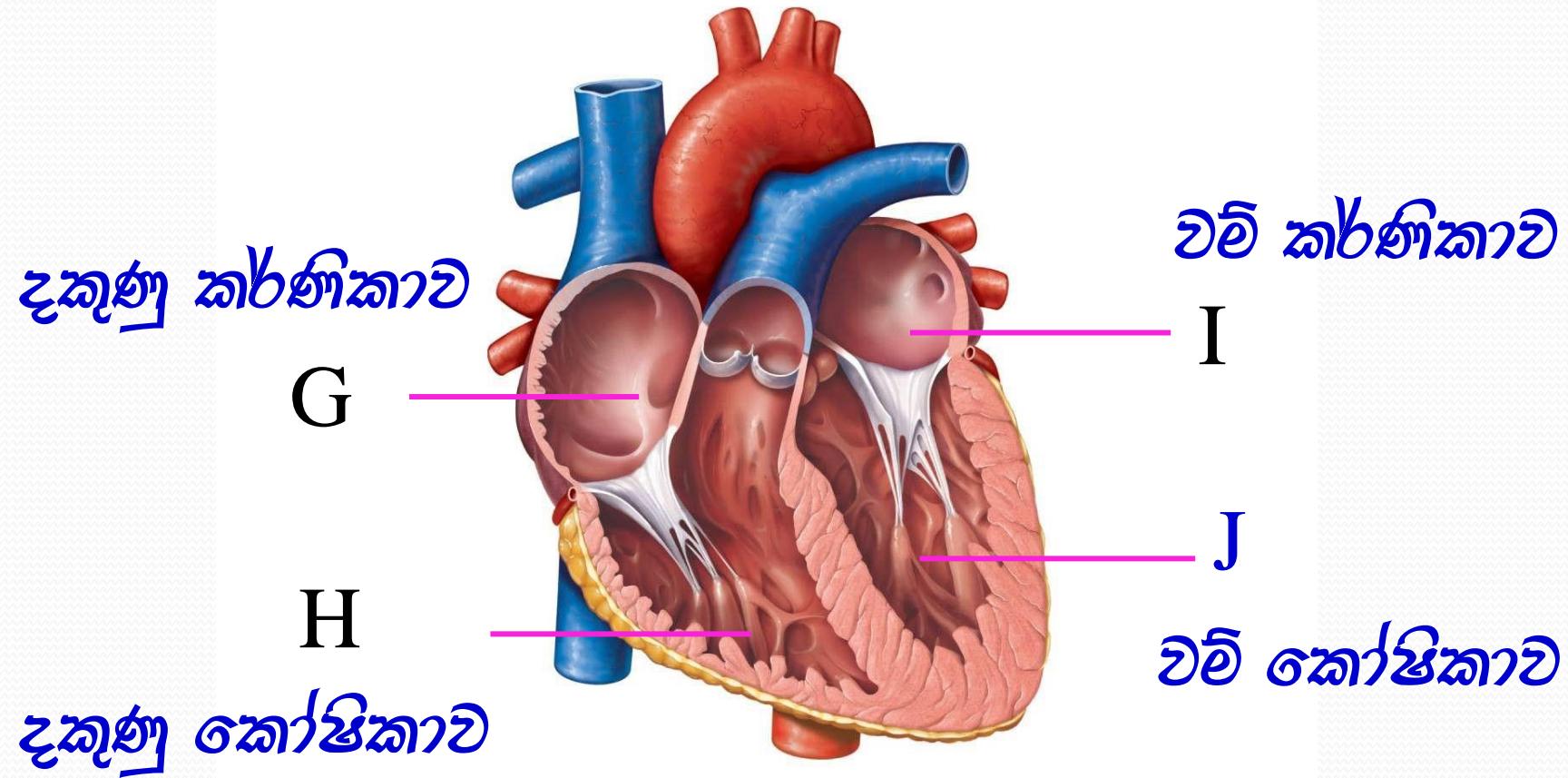
C

යිබා

D

ද්‍රව්‍යාන්ත්‍රික කාඩාවය

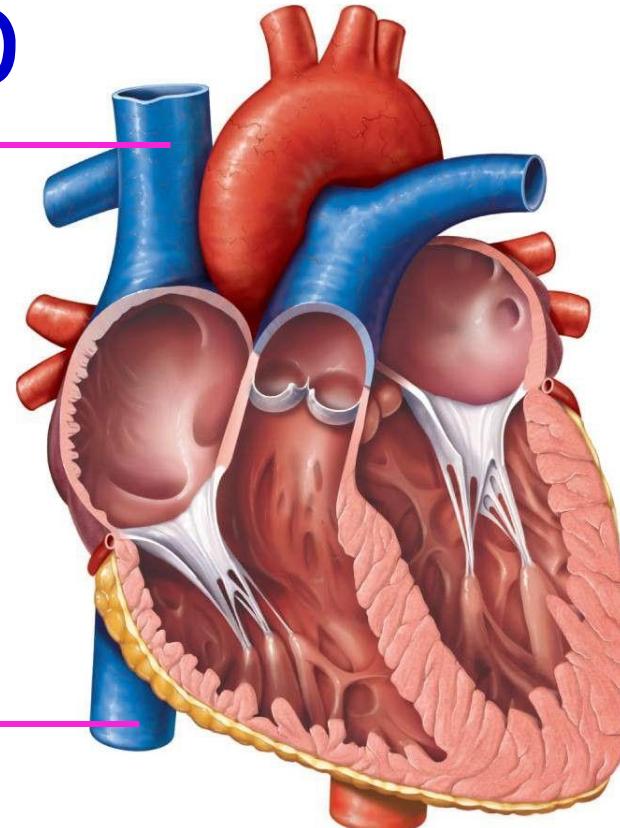
ii. භෘදුයේ කුරීඳ තත්ත්වක් ඇත.

iii. දකුණු ක්‍රමිකාවට ඒයේ සෙයන් E,F මහා ගිජි
හඳුනුවන්නේ කෙසේ ඇ?

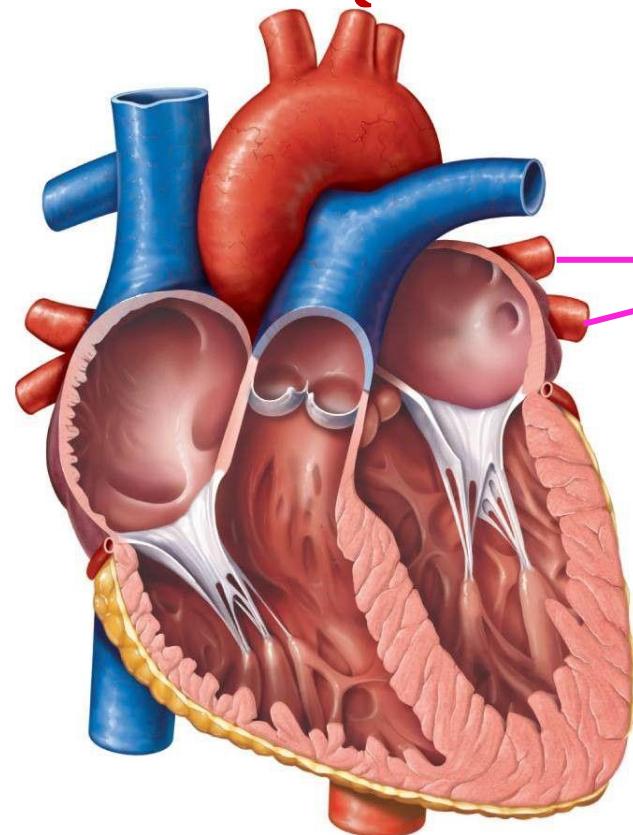
ලත්තර මහා ගිරුව

E

අධර මහා ගිරුව

iv. වම් කර්කිකාවට රුධිරය සැපයෙන ගිරා කුමන නමකින් ගැඳීන්වේ ද?

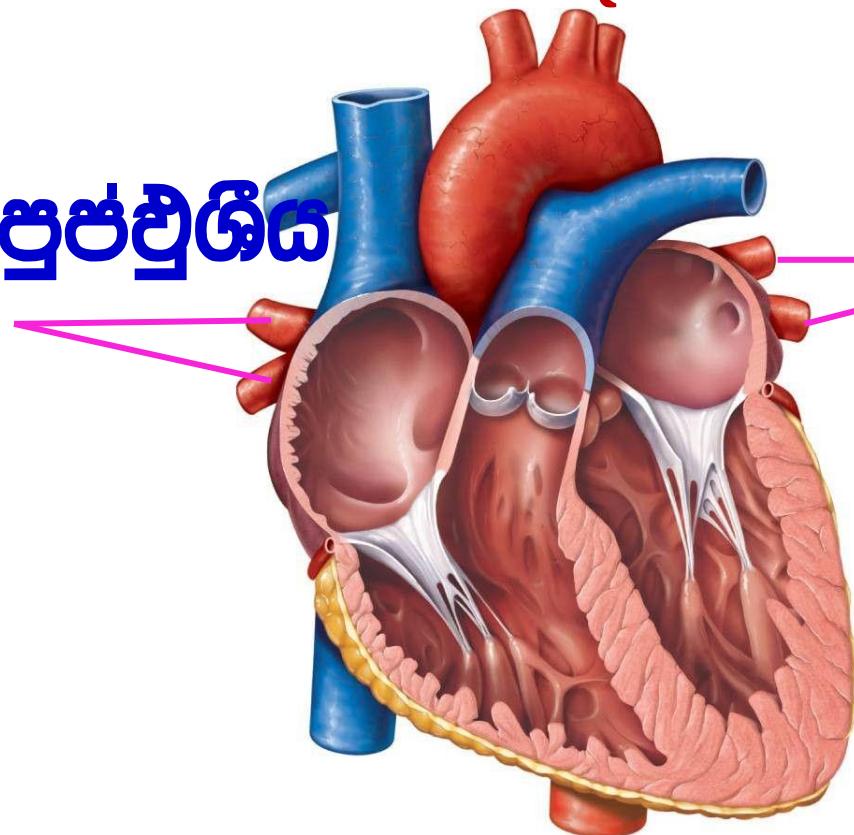

වම් ප්‍රාප්තූරීය
ගිරා

දකුණු කරනීකාවට රුධිරය සැපයෙන ගිරා
කුමන නමකින් හැඳින්වේ ද?

දකුණු ප්‍රජ්‍යාගිය
ගිරා

වම ප්‍රජ්‍යාගිය
ගිරා

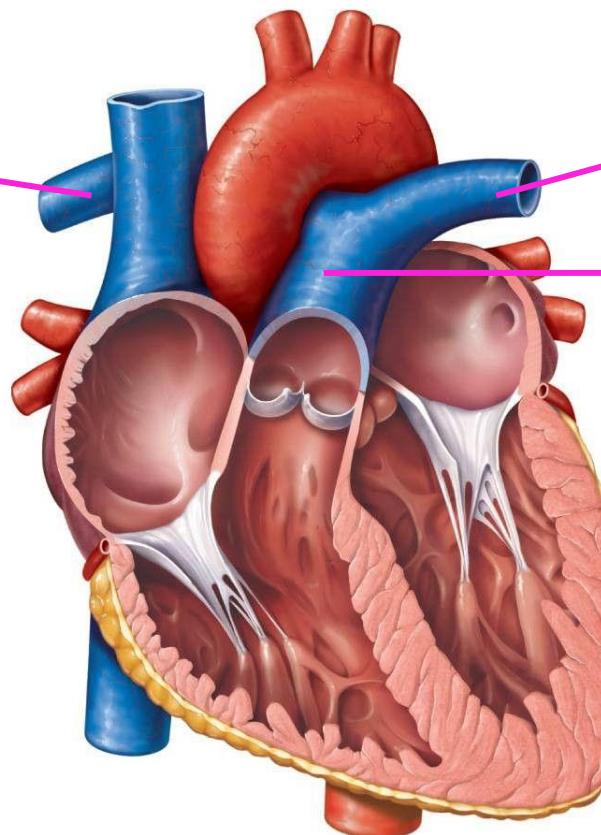

V. හඳුනේ සිට පෙනහැලි දක්වා රැඳිරය ගෙන යන මහා බමතිය කුමක් ද?

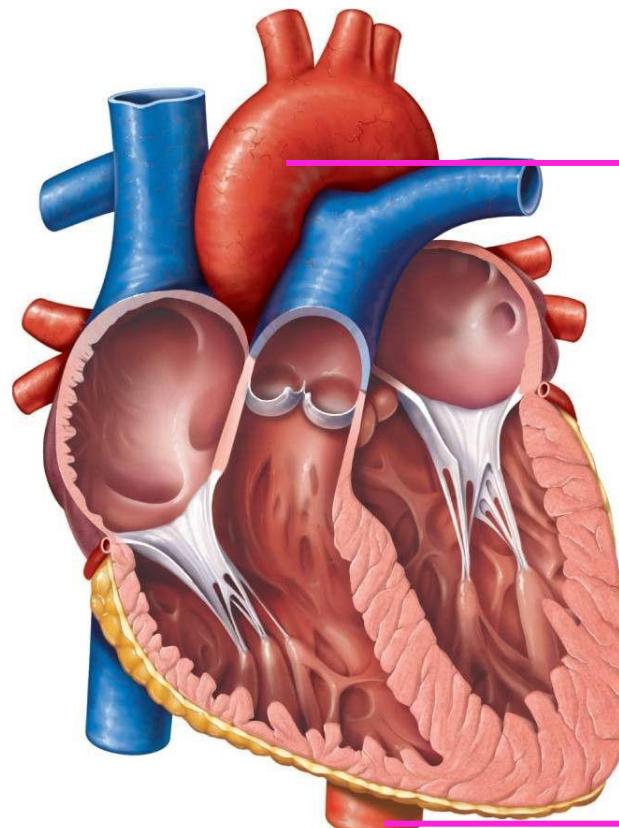
ද: ප්‍රශ්නීය
බමතිය

වම් ප්‍රශ්නීය
බමතිය

ඩ්‍ර්‍යූනීය මහා
බමතිය

vi. හඳුයේ සිට සිරුර පුරා රැකිරය ගෙන යන මහා ධමතිය හඳුන්වන නම කුමක් ද?

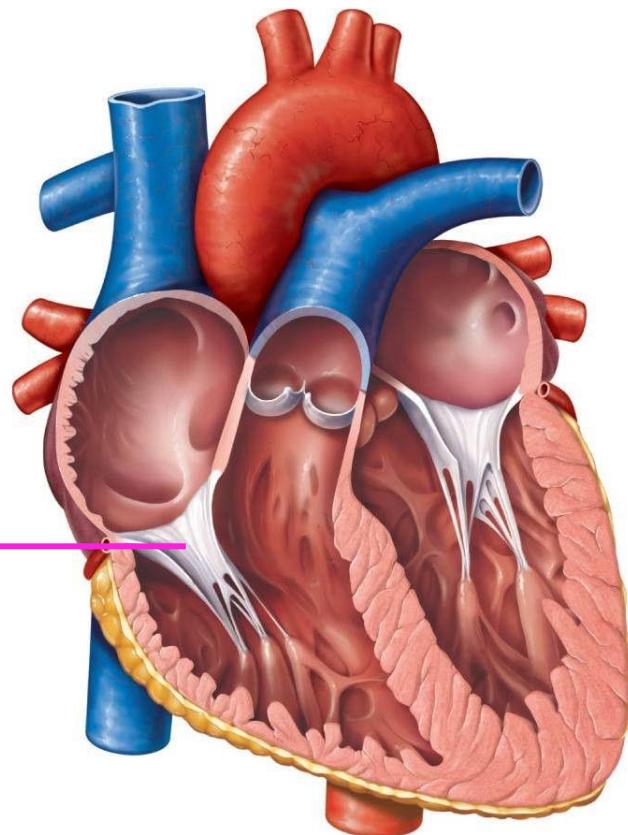
සිංස්ට්‍රිච් මහා
ජමතිය

සිංස්ට්‍රිච් මහා
ජමතිය

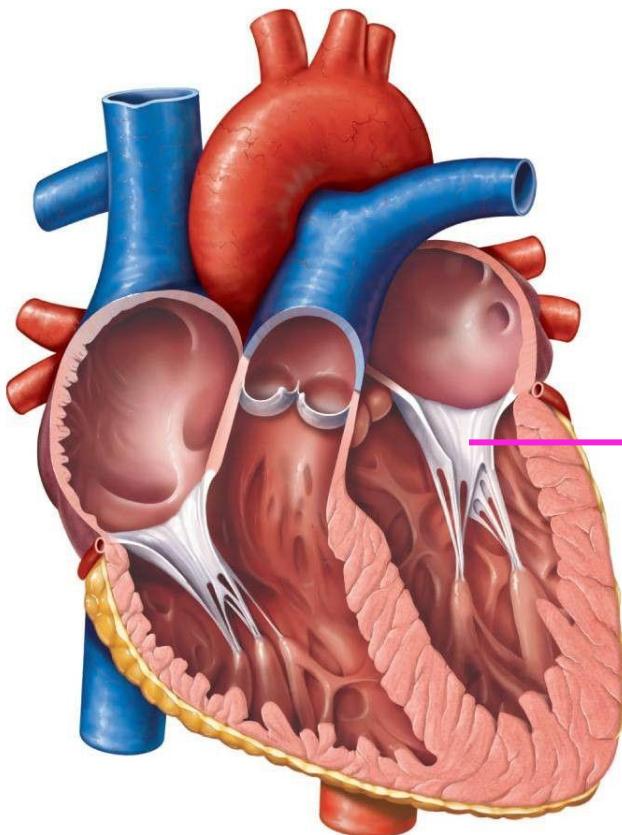
■

vii. දැකුණු කර්මිකාව හා කෝමිකා අතර පිහිටි කපාවය හඳුන්වන කුමක් ද?

**ත්‍රී තුෂ්ඩ
කපාවය**

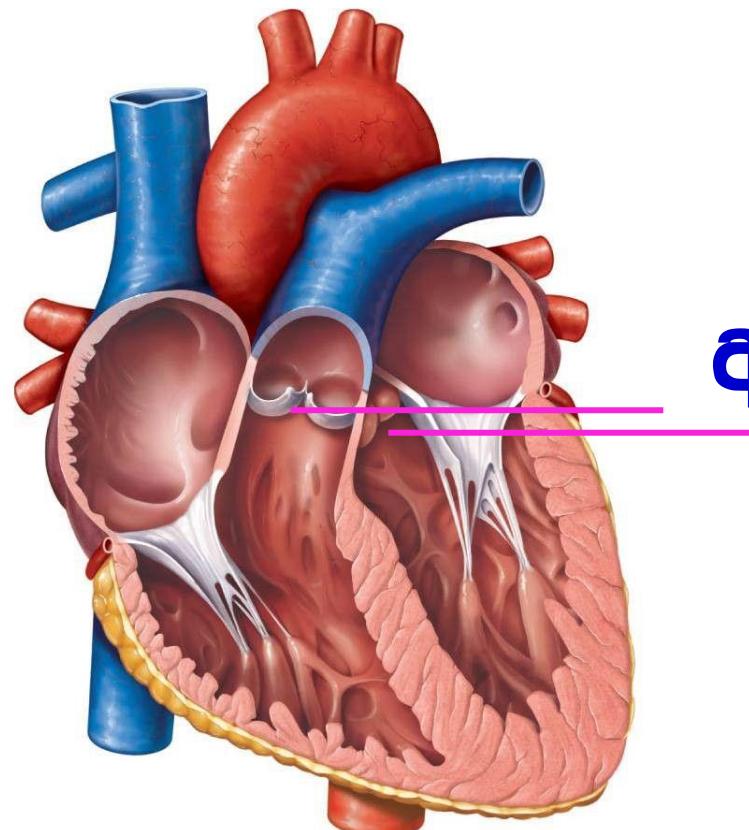

viii. වම කර්තීකාව හා කෝපිකා අතර පිහිටි
කපාවය හඳුන්වන්නේ කුමක නමකින් ද?

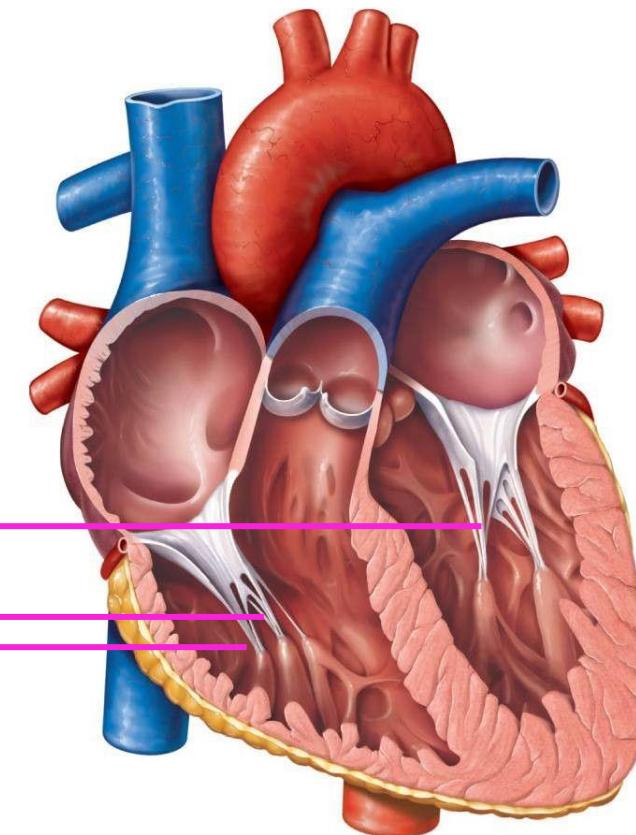
ද්‍රව්‍ය තුළුබ
කපාවය

ix. මහා ධමනි ආරම්භයේ පිහිටන කපාට කුමන තමකින් ගැඳින්වේ ද?

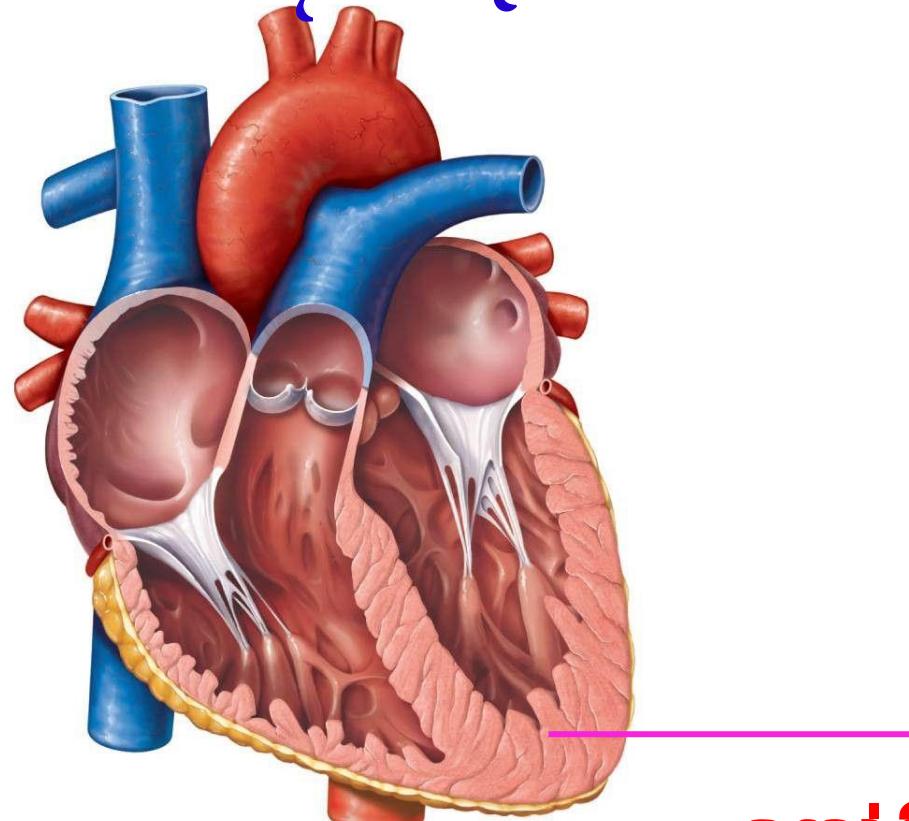

X. කපාවල කියාකාරිත්වයට උපකාරී වන ව්‍යුහය කෙසේ හැඳින්විය හැකි ද?

හැත
රූපු

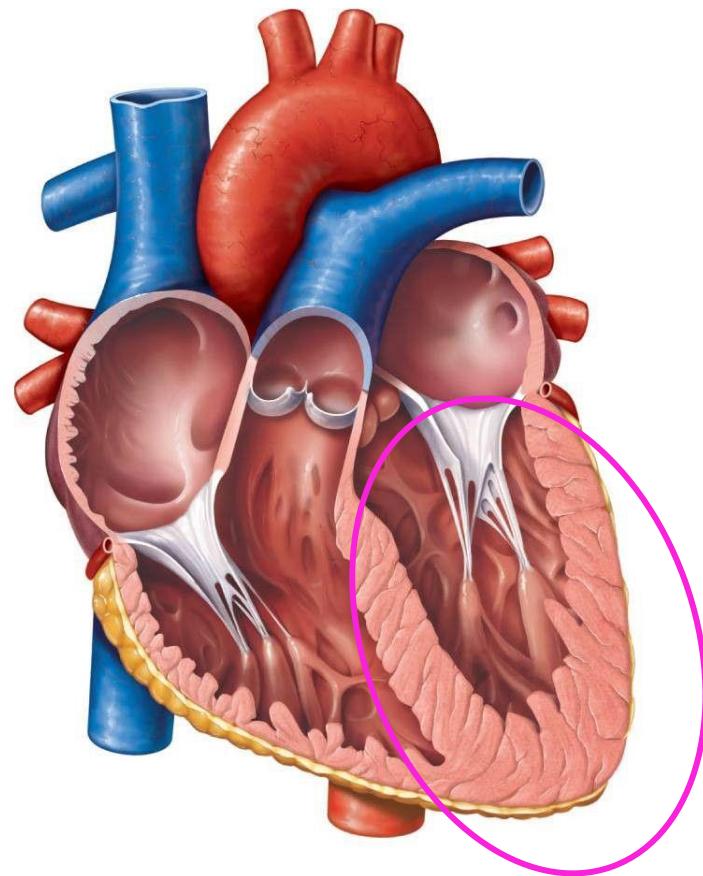

X. වඩාත්ම සනකමින් වැඩි බිත්ති සහිත කුටීර වන්නේ කරුණිකා ද? නැතහොත් කෝෂිකා ද?

කෝෂිකා බිත්ති

xii. හඳුයේ වඩාත්ම සනකමින් වැඩි බිත්ති සහිත කුටීරය කුමක් ද?

වම
කොළඹ

b. එම කුටිරය වඩාත් සනකම්ව පිහිටීමට හේතුව කුමක් ද?

- කරණිකා වලින් රැඳිරිය තල්ල කළ යුත්තේ කොළඹ දැක්වා පමණි.
- දැකුණු කොළඹවෙන් රැඳිරිය පොනගලේ දැක්වා තල්ල කළ යුතුය.
- වම් කොළඹවෙන් රැඳිරිය සිරුරේ සැම අවයවයක් වෙතම තල්ල කළ යුතුය. එසේ සඳහා වයි පීඩනයක් යෙදිය යුතු ය.

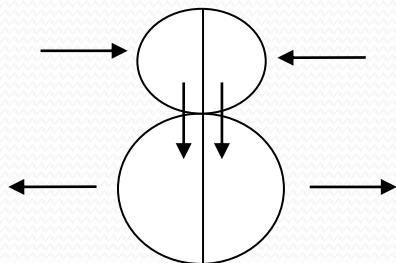

හඳයේ ක්‍රියාකාරිත්වය

Gamini Sir - Science

හඳුයේ ක්‍රියාකාරීත්වය

කර්ණික ආකුණවය

කර්ණිකා සංකේරනය වේ.

කෝෂිකා සංකේරනය වේ.

කර්ණිකා නිදහස්ව පවතී

කෝෂිකා ඉහිල් වේ.

කර්ණිකා ඉහිල් වේ.

කෝෂිකා නිදහස්ව පවතී

ද්වී තුණ්ඩි/ත්‍රී තුණ්ඩි විවෘත වේ. ද්වී තුණ්ඩි/ත්‍රී තුණ්ඩි වැසෙයි

ද්වී තුණ්ඩි/ත්‍රී තුණ්ඩි වැසි පවතී

ඡබිදුයක් නැත.

ලබි

ඡබිදුයක් නැත

අඩකද වැසි පවතී

අඩකද විවෘත වේ.

අඩකද වැසෙයි

ඡබිදුයක් නැත.

ඡබිදුයක් නැත.

චප්

භාදුගේ ක්‍රියාකාරීත්වය

08. උරස් කුහරයේ මදක් වම් පැත්තට වන්නට
හඳුය පිහිටා ඇත.

කරණිකා හා කෝෂිකාවල රිද්මයානුකූලව
සිදුවන සංකෝචන හා විස්තාරණ (ඉහිල්වීම්)
මගින් රුධිර සංසරණය සිදුවේ.
ඊට අදාළව පහත හිස්තැන් පුරවන්න.

- ඊට අදාලව පහත හිස්තැන් පුරවන්න.

➤ කරණිකා සංකෝචනය වන විට කොහිකා
දුහිල් වේ. එවිට **ක්‍රේතිකා** තුළ වූ
රැඳිරය **ද්‍රව්‍ය තුන්ක** **හානී තුන්ක**
කපාට බස්සේ**වළ භා දැකුණු** කොහිකා
තුළට පැමිණෙන අතර **අසිස්ද** කපාට
වැසි පවතී .

- කොළඹ සංගොඩවනය වහා විට කරඟීකා ඉහිලුවේ. එවිට කොළඹ තුළ වූ රැඳිරය
.....අයිසැල...කපාට ඔස්සේ සෝස්ට්‍රානික
හා අජ්ප්‍රේමිය මහා ධමති තුළට
පැමිණෙන අතර දුව තුන්ක හා තුළ්ක
කපාට වැසේයි.
- වල් හා දකුණු අජ්ප්‍රේමිය සිංහල නා. උත්තා 6 , අධ්‍ය
මහා ගිරා තුළ වූ රැඳිරය
(දකුණු හා වල්) කිංත්‍රිකා තුළට පැමිණෙයි.

➤ අනතුරුව කොළඹ විස්තාරණය වන විවෘත සංස්ථානික මහා බමනියෙහි ආරම්භයේ ඇතිවන පීඩනය හෙතුවෙන් කිරීමක බමනිය තුළින් හඳුගෙන් පෙශිවලට රැඳිරු ගමන් කරයි.

- තත්පර 0.3 පමණ කාලයක දී සිදුවන කේෂිකා සංකේෂණය විම.....කෝජිකා ආකුංචය ලෙසත්,
- තත්පර 0.1 ක පමණ කාලයක දී සිදුවන කරඟිකා සංකේෂණය විම ක්රේනිකා ආකුංචය ලෙසත් ගැනුවනු ලබයි.
- කේෂිකා සංකේෂණයෙන් පහු තත්පර 0.4 ක පමණ කාලයක කරඟිකාත්, කේෂිකාත් ඉහිල වි වෛශ්‍යිකීව පවතී.
- මෙම අවස්ථාව පුෂ්ණ භාණ විෂ්තාබය (ක්රේනික-කෝජිකා විෂ්තාබය) ලෙස ගැනුවනු ලැබේ.

- කර්මීක ආකුංචය, කෝමික ආකුංචය හා පූර්ණ හෙත් විස්තාරය මෙලෙස රථාවකට අනුව සිදුවීම **හඳුන්වා**..... ලෙස හදුන්වයි.
- හෙත් වතුයේ අවස්ථා සටහනකින් ලබා ගැනීමෙන් හදුයේ ක්‍රියාකාරීත්වය පිළිබඳ තොරතුරු ලබා ගැනීම සඳහා **විද්‍යුත් කන්තුක ග්‍රෑනා සටහන්** හෙවත් ECG යොදා ගනු ලබයි.

- හඳුයේ ද්වී තුළුබ හා තු තුළුබ කපාට වැසෙන විටලේ.....ගැඹුදයත්,
- අඩකද කපාට වැසෙන විට^{චිත්} ගැඹුදයත් ඇතිවේ.
- වෛද්‍යතාවරු මෙම හඩ ලේ නළාව මගින් ගැනුනාගැනීමෙන් හඳුය ආග්‍රිතව ඇතිවිය තැකි රෝග තත්ත්ව වනිශ්චය කරනු ලබයි.

09. රුධිර වාහිනී තුළ ඇති රුධිරය මගින්,
රුධිර වාහිනී බිජ්‍යා මත ඇති කෙරෙන
පීඩනය රුධිර පීඩනය ලෙස හඳුන්වනු
ලබයි. .

i. ආකුණව බැංධිල පීඩනය යන්නේ ඇත්තිය සඟුලුව තහඳුන්න.

වම් කෝෂිකාව සංකෝචනය වී සංස්ථානික
මහා ධමන් තුළට රුධිරය තල්ල කිරීමේදී
අතිවන පීඩනය ආකුණව බැංධිල පීඩනය ලෙස
හඳුන්වයි.

ii. විෂ්කාං බැංක් පීඩනය යනෙහි ඇවිය සබලව තහඳුන්න.

**පූර්ණ හාන් විස්තාරය සිදුවන විට සංස්ථානික
මහා අමත් බිත්ති මත ආකෘතිවන පීඩනය
විෂ්කාං බැංක් පීඩනය ලෙස තැබුනු වයි.**

iii. නිරෝගී වැඩිහිටියෙකුගේ රුධිර පීඩනය
කොපමණ ද?

රසදිය මිල මීටර 120
80

10.

හඳයෙන ඇතුළුවන රැකිරිය නැවත ශේරිරිය ප්‍රදා
බෙදා හැරීමට පෙර දෙවරක් හඳුය හරහා
ගමන කරයි.

මෙය ද්‍රව්‍යත්ව සිංසරණය නමින් හඳුන්වේ.

ප්‍රත්වුණීය කංසරතාය

ප්‍රත්වුණීය මහා බමනිය

පෙනහැල්ල

ප්‍රත්වුණීය හිරා

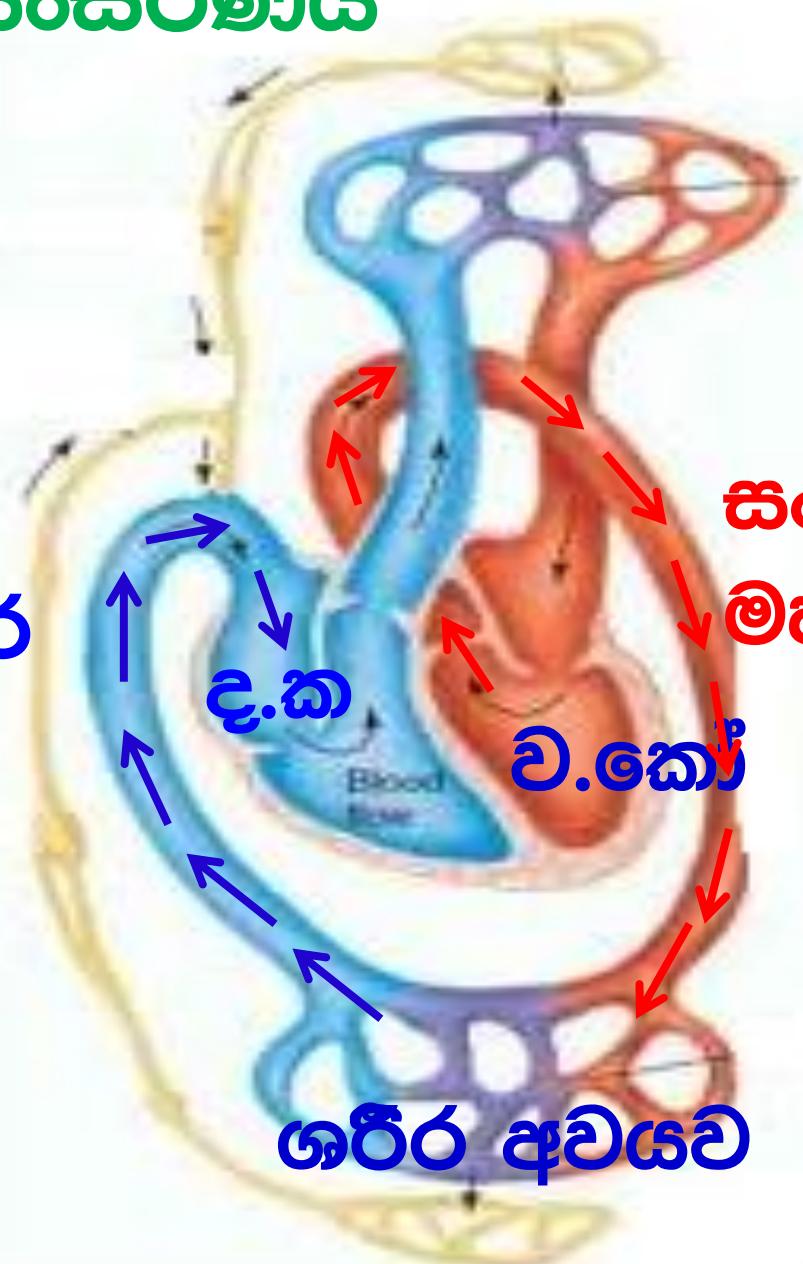
ව.ක

ද.කේ

සංක්ලීතික සංසරණය

ලත්තර / අධර
මහා ගිරු

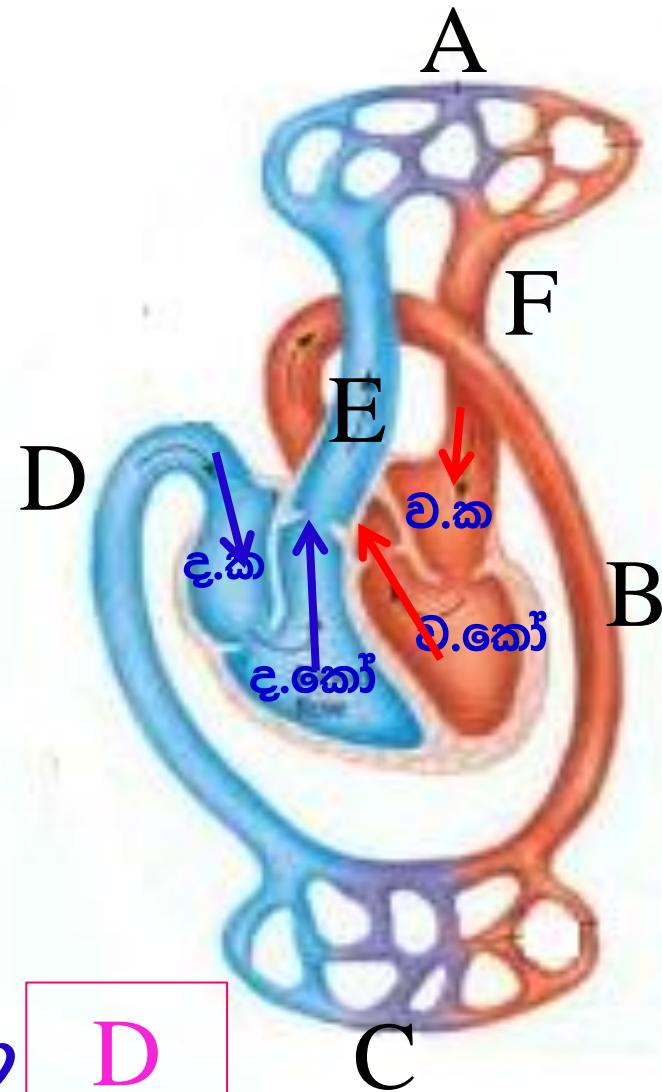
සංක්ලීතික
මහා ධමනිය

ගේර ඇවයට

ද්විත්ව සයෝයිරණය දැක්වෙන රුපයේ පහත
තොරතුරු නම් කර ඇති අක්ෂරය කුමක්දැයි
ලියන්න.

- පෙන්වලා
- යශ්ච ඇයට
- තුෂ්ථුමිය ධෙනිය
- තුෂ්ථුමිය මිජාට
- සංස්කීතික චාන
- තුෂ්ථුමිය ධෙනිය
- උත්ත්සා හා ඇඟ් චාන මිජාට

A
C
E
F
B

- පහත එක් එක් අවස්ථාව හැඳින්වෙන නම ලියන්න.
 - a. දකුණු ක්රීඩාව ලෙන තුන බක්සිජ්නීඩා බැංධාය දකුණු කොෂිකාව, යුප්ත්‍රූපිය ධලනිය, පෙන්වාලි බස්සේ යුප්ත්‍රූපිය මිතා තුළින ටො ක්රීඩාවට පැවත්නීල.

ක්‍රත්වුණිය මහා ධමනිය

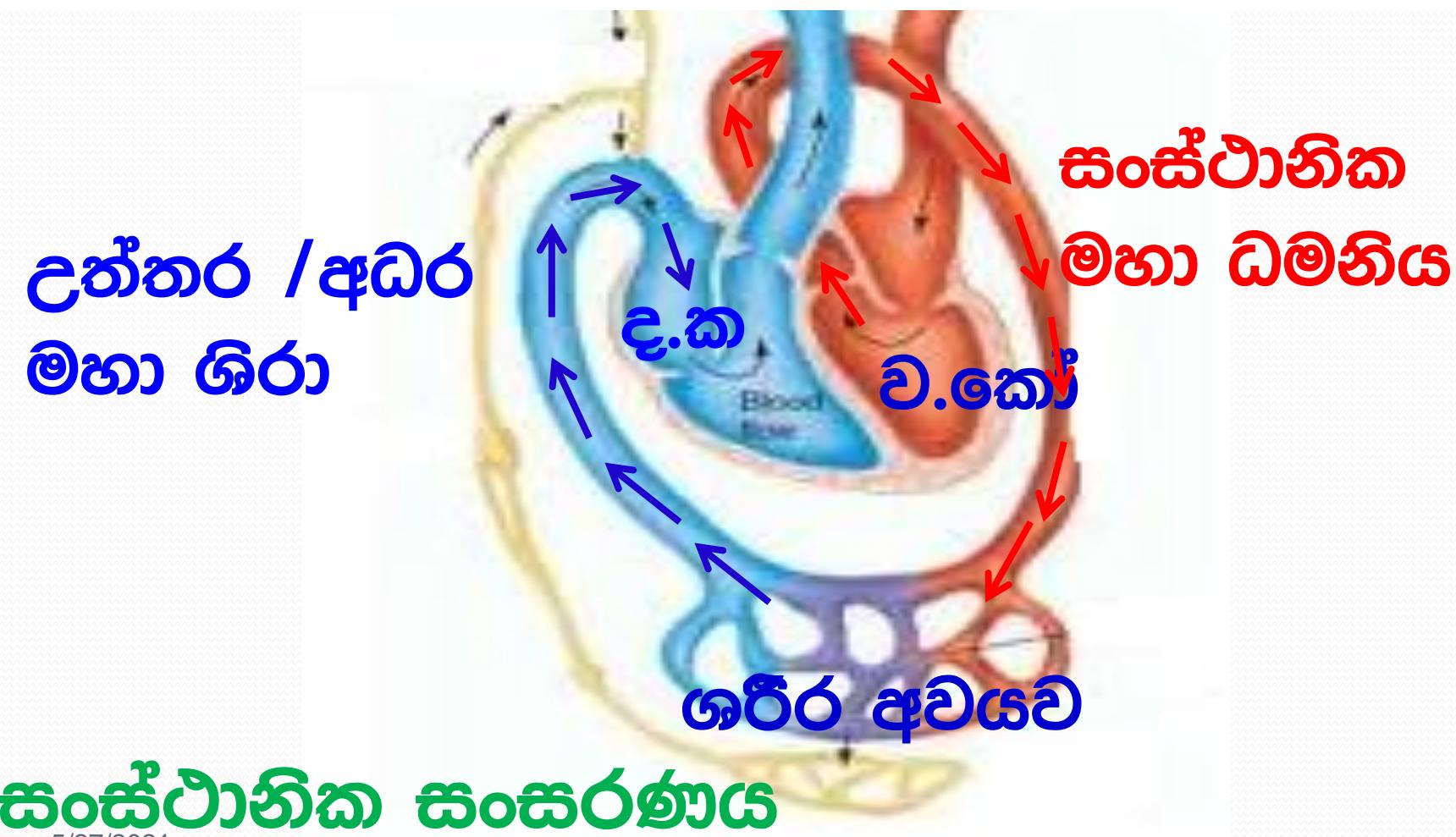
පෙනභල්ල

ව.ක
ද.කේ

ක්‍රත්වුණිය කිරා

ක්‍රත්වුණිය සංසරණය

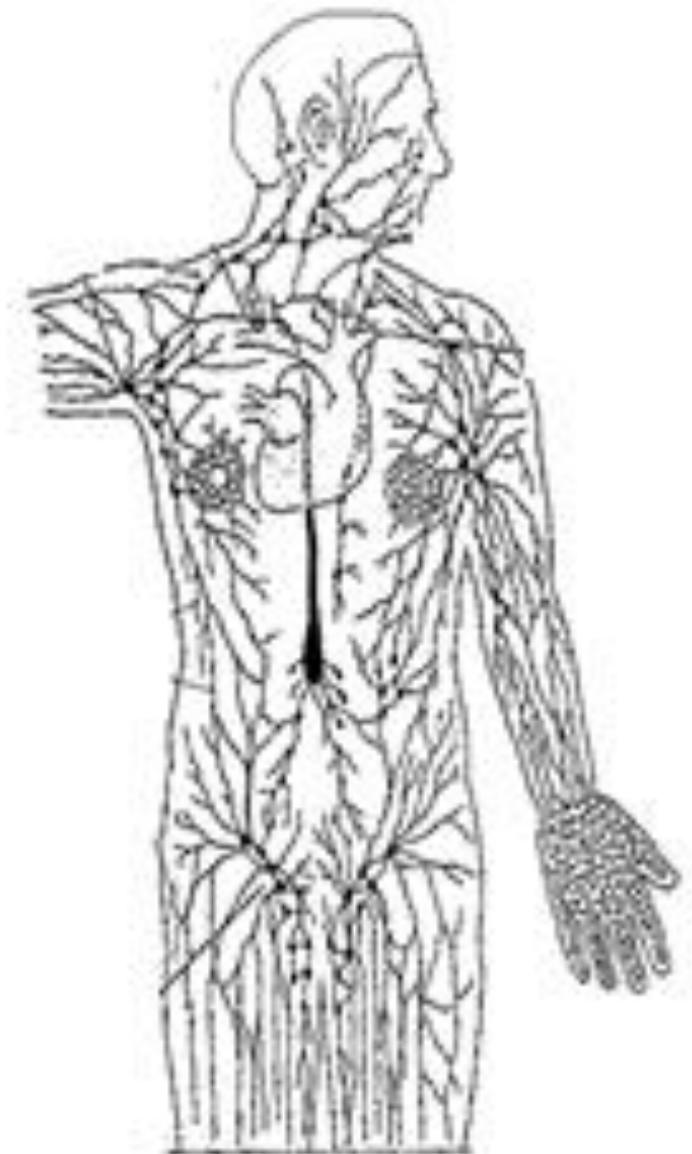
b. වම් කරණිකාවට පැමිණී ඔක්සිජ්නිකාත රුධිරය වම් කෝපිකාව ඔස්සේස් සංස්ථානික මහා ධමනිය තුළින් සිරුර පූරා බෙදා හැරීම.

වසා පද්ධතිය

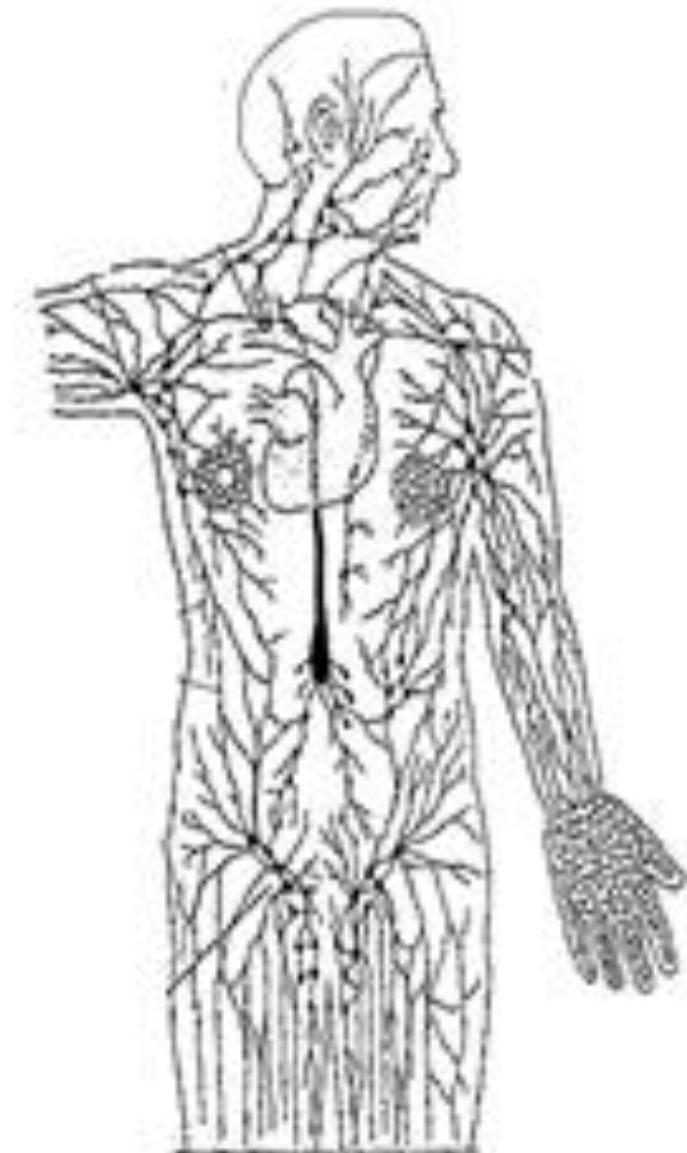
i. වසා පද්ධතියට අයත් සංස්කීර්ණ මොනවා දී?

- වසා කේගෙනාලිකා
- වසා වාහිනී
- වසා ගැටිති
- වසා තරලය

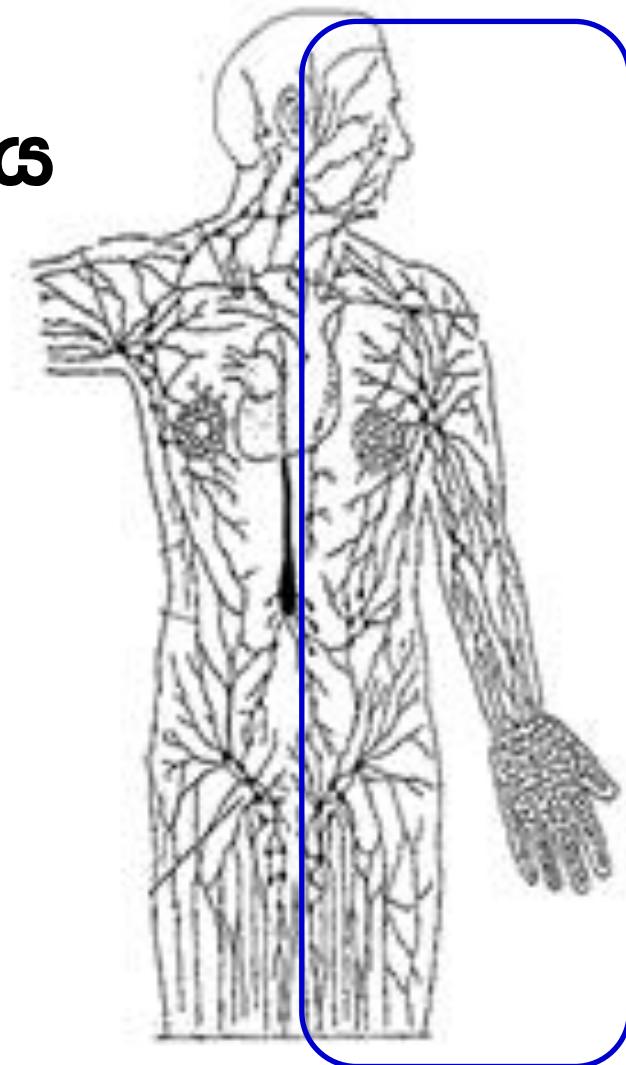
ii. වසා තරලය යන්නෙන් අදහස් වන්නේ
මොනවා ද?

වසා වාතිනී තුළට
අභ්‍යුත් වූ පටක
තරලය

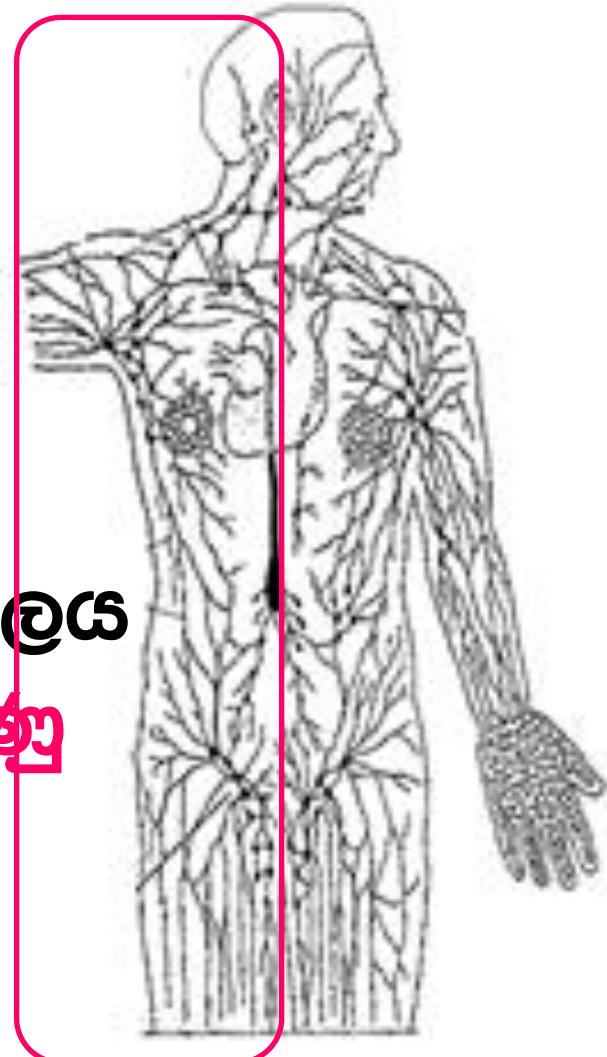

iii. වසා තරලය රුධිර සංසරණ පද්ධතියට
එකතු වන්නේ කුමන නාල ඔස්සේ ද?

කිරැවේ වම් පැත්තේ වසා තරලය
ලරක් ප්‍රත්‍යාග ඔස්සේ වම්
අධ්‍යීක්ෂක ගිරුවට,

iii. වසා තරලය රුධිර සංසරණ පද්ධතියට
එකතු වන්නේ කුමන නාල ඔස්සේ ද?

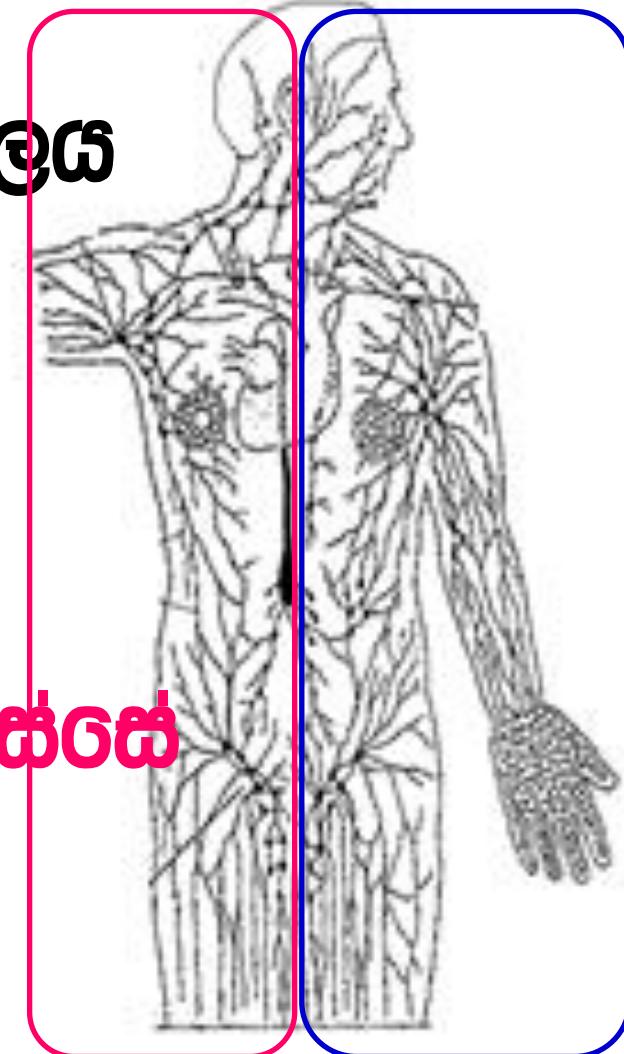

සිරුරේ දකුණු තැත්තේ වසා තරලය
දකුණු වසා වාහිනිය ඔස්සේ දකුණු
අධ්‍යේක්ෂක ගිරාවට,

iii. වසා තරලය රුධිර සංසරණ පද්ධතියට
එකතු වන්නේ කුමන නාල ඔස්සේ ද?

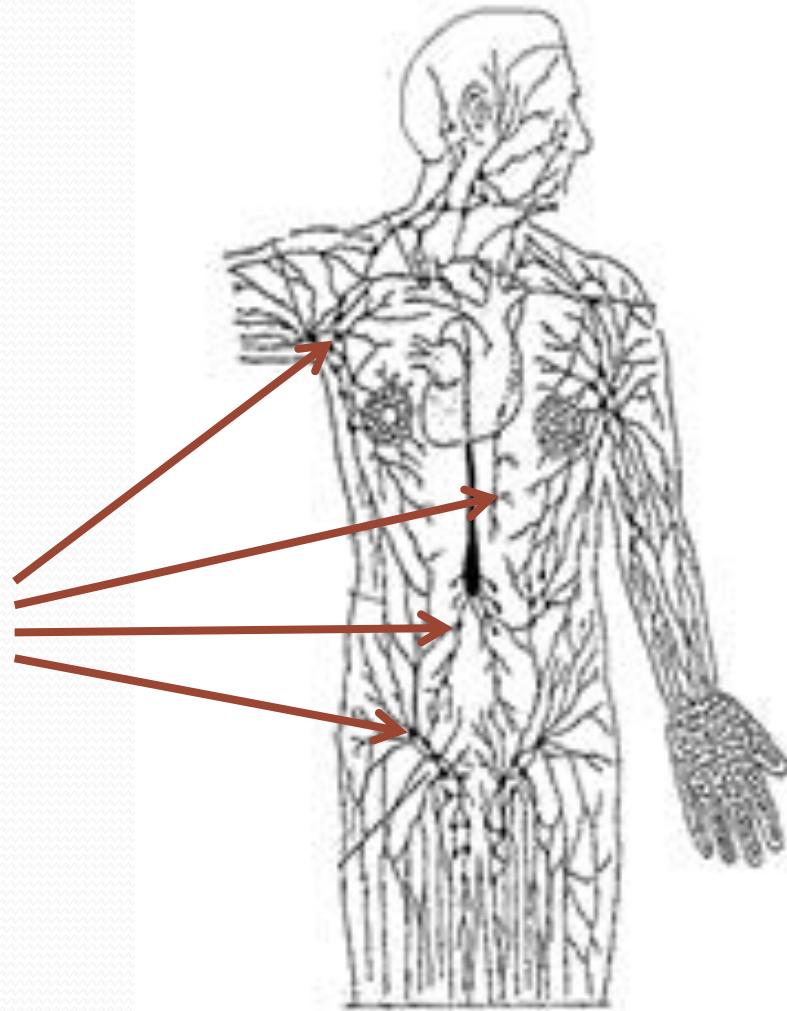
සිරැසේ වම් පැහැනේ වසා තරලය
ලරස් ප්‍රනාලය ඔස්සේ වම්
අධ්‍යාක්ෂක ගිරුවට,

සිරැසේ දකුණු පැහැනේ වසා
තරලය දකුණු වසා වාහිනිය ඔස්සේ
දකුණු අධ්‍යාක්ෂක ගිරුවට,

iv. වසා ගෙයල වර්ධනය වන හා තැවත විනාශ කෙරෙන ස්ථානය කුමක් ද?

වසා ගැටි

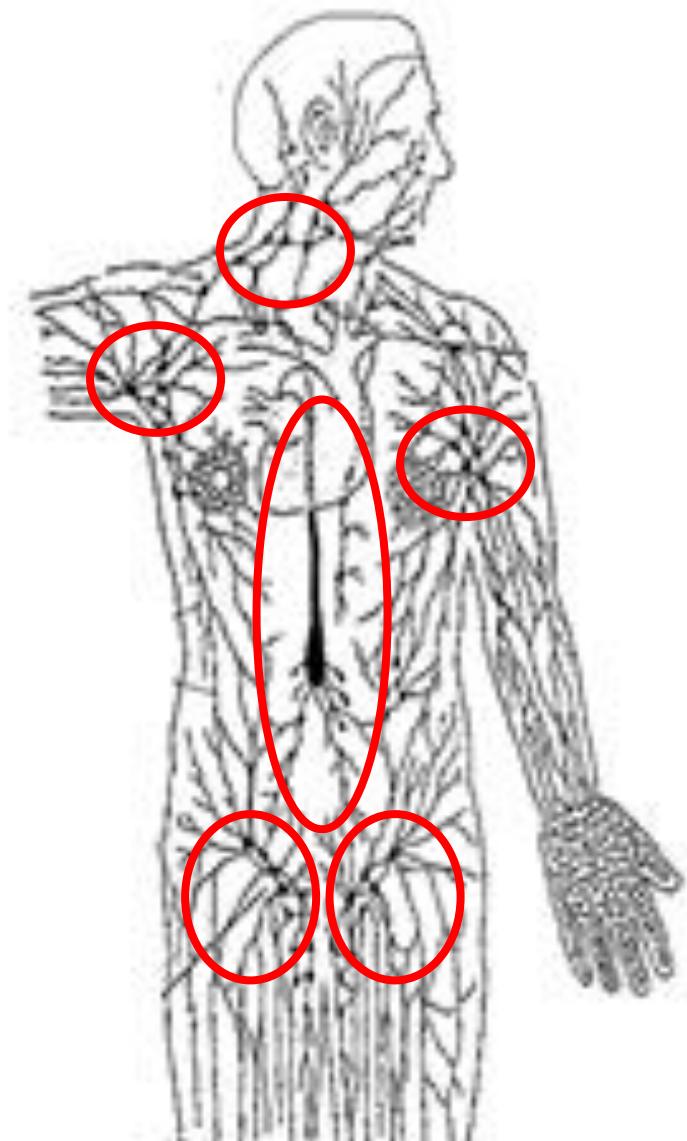
V. වසා ගුන්මී පිහිටන ස්ථාන තුනක් සඳහන් කරන්න.

අක්මාව, ගලදාය, අන්තුය වෙත ඉන්දියන් අවට

ලැඟ ආග්‍රිතව

කිහිල

ඉකිල

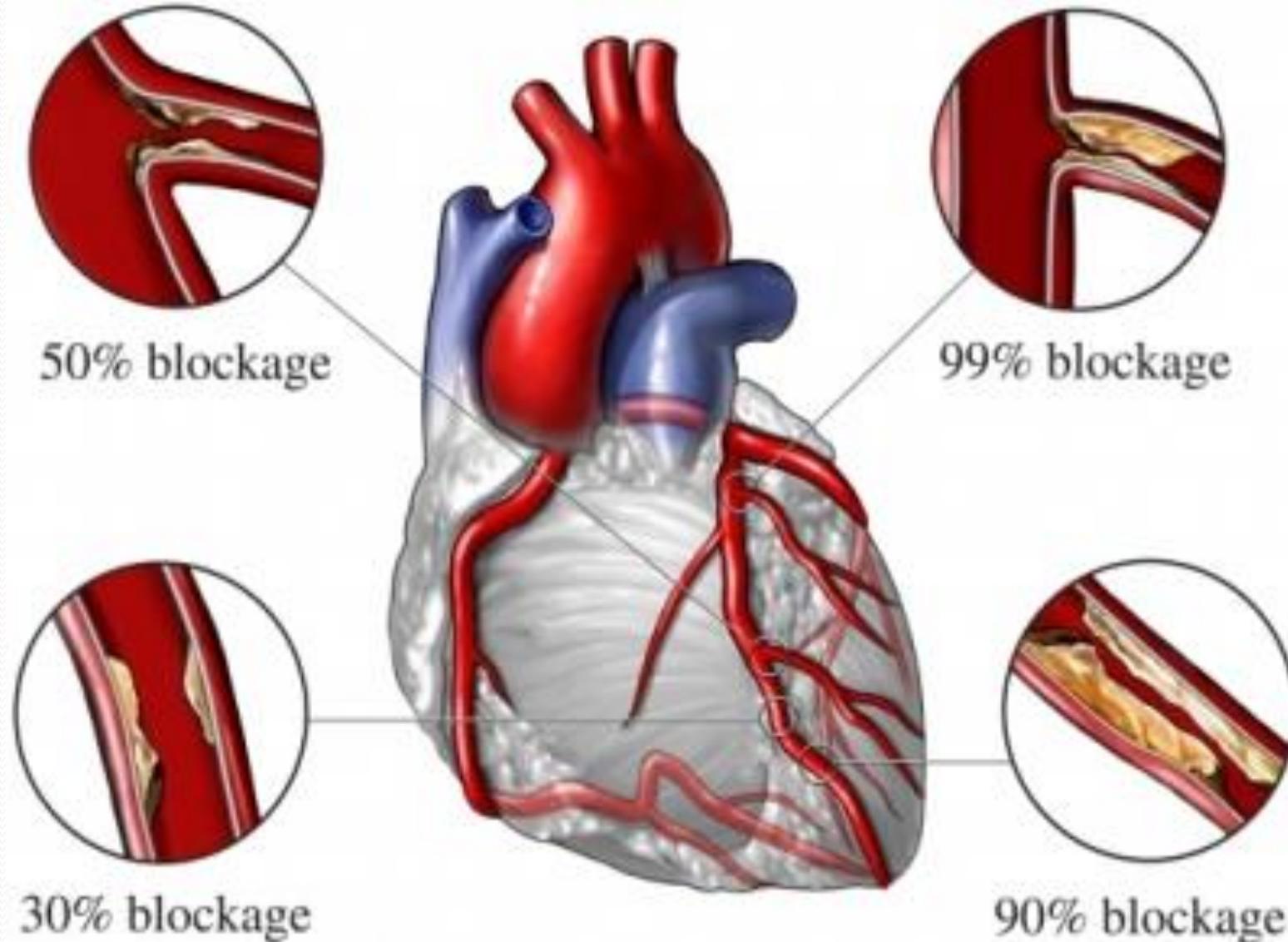

රුධිර සංසරණ පද්ධතිය ආග්‍රිත රෝග

12.

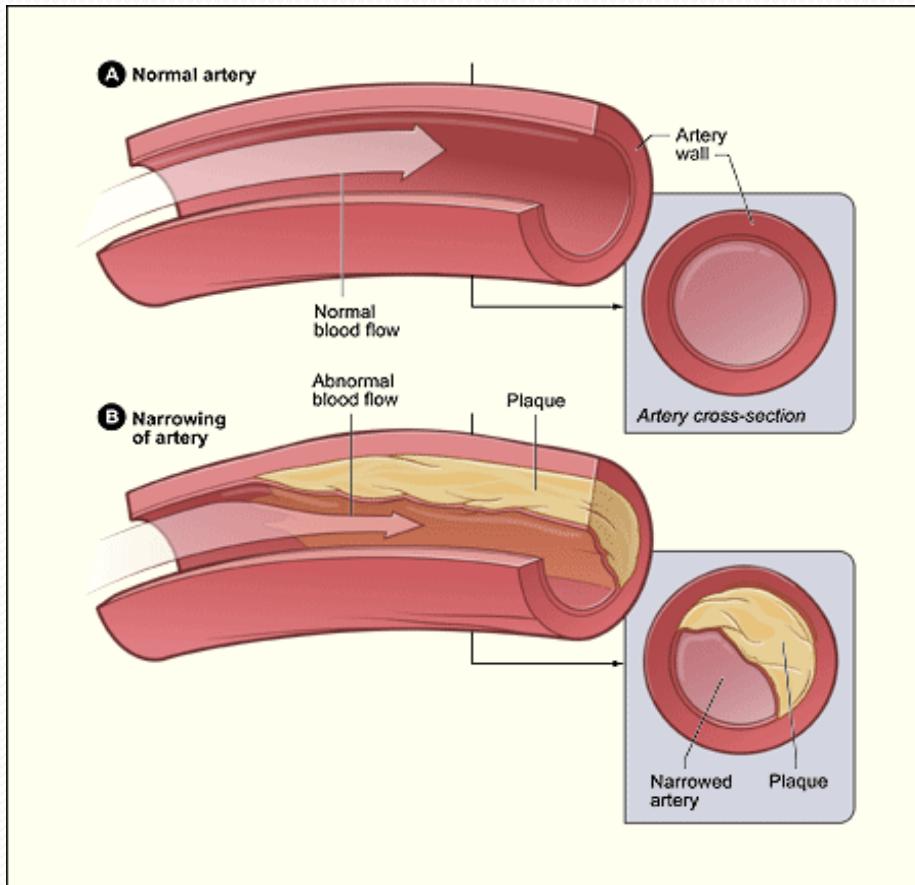
හඳුය හා රැකිර සංසරණ පද්ධතිය ආග්‍රිතව
අතිවිය හැකි පහත රෝග සම්බන්ධයෙන්
තොරතුරු සපයන්න.

රෝග : අනෙරුසක්ලොර්ඩියාව

a. රෝගයේ ස්වභාවය

බමනි බිත්තිවල කොලොස්ටරෝල් තැන්පත් වීමෙන් බමනි කුහරය පටු වීම

නිරෝගී

රෝගී

b. රෝගය ඇතිවීමට හේතුව:

රැකිරෙන අඩු සනත්ව ලිපෝලේෂ්ටින් (LDL)
අධිකව තිබීම නිසා ධමනි බිත්ති තුළ
තැන්පත් වීම.

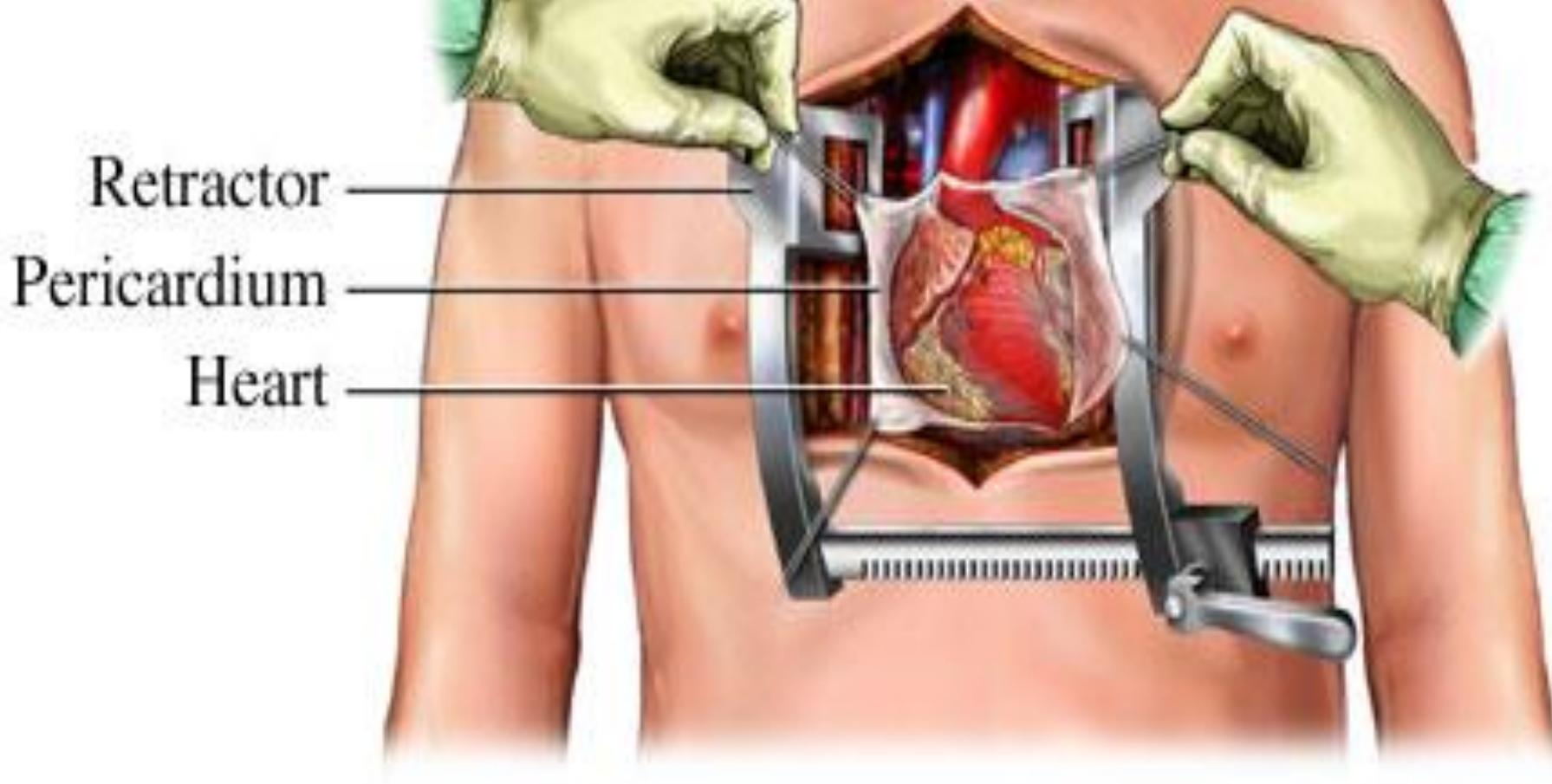
c. රෝගය නිසා විය තැකි හානි:

කිරීවක ධමනිය අවහිර වීමෙන හඳුනාබාධය
ඇතිවීම.

d. රෝගය වලක්වා ගැනීමට අනුගමනය කළ
යුතු ක්‍රියා මාරුග:

- සංත්බ්ධ මේද අම්ල බහුල ආහාර (ගච්ච, උරු මස්, එළු මස්, සම්පූර්ණ ගොදුය සහිත කිරී පිටි, බිත්තර කහ මදුය, පීකුදු) භාවිතය පාලනය කිරීම.
- වන්‍යාම හෝ සිරුර වෙශෙක්න ක්‍රියා වල නිරත වීම.

විපරී සැන්කම

රෝගය : අධසාතතිය හා මන්දාතතිය

a. රෝගයේ ස්වභාවය

- රුධිර පීඩනය ප්‍රශක්ෂර මට්ටමට වඩා වැඩිවීම(අධසාතතිය) හා රුධිර පීඩනය ප්‍රශක්ෂර මට්ටමට වඩා අඩුවීම (මන්දාතතිය)

b. රෝගය ඇතිවීමට හේතුව:

- **අධ්‍යාත්මික** - බමන් බිත්ති මත කොලොස්ටරෙල් තැන්පත් විම නිසා වැඩි පීඩනයකින් ග්‍රහුව රැකිරු පොම්ප කිරීමට සිදුවීම./බමන් බිත්තිවල ප්‍රත්‍යන්ත්‍රණ අඩුවීම.
- **මන්දාත්මික** - පෝෂණ උග්‍රතාව නිසා රැකිරු පරිමාව අඩු වීම.

c. රෝගය නිසා විය හැකි හානි :

- **හඳුනේ ක්‍රියාකාරීත්වයට හානි පැමිණීම.**

d. රෝගය වළක්වා ගැනීමට අනුගමනය කළ
යුතු ක්‍රියා මාරුග:

- මේද බහුල ආහාර හාවතය ඇඟ කිරීම.
- දුම්බිලෙන් හා මත්පැන් පානයෙන් වැළැකීම.
- මානසික ආතතිය ඇඟ කර ගැනීම.
- ස්ථූලතාවය ඇඟ කර ගැනීම.
- සම්බුද්ධ ආහාර වේලක් ලබා ගැනීම.

රෝගය: තොමොබෝසිය :

a. රෝගයේ ස්වභාවය

- රැකිර කැටියක් මගින් රැකිර නාල අවතිර විමෙන යුති අවයවයකට රැකිර සැපේශුම ඇඟල වීම.

b. රෝගය ඇතිවීමට හේතුව:

- රැඳිර නාල තුළ කොලොස්ටිරෝල තනෙපත් විම
- රැඳිර පීඩනය වයේවිම.

c. රෝගය නිසා විය හැකි භාණි :

- කිරිවක බමනිය අවහිර විමෙන් හඳුගාබාධය
- ලොලඟේ නාල අවහිර විමෙන්,
අංගොගය හෙවත් ආසානය
ක්‍රේඛීකුව සිදුවන මරණය

d. රෝගය වලක්වා ගැනීමට අනුගමනය කළ
යුතු කියා මාර්ග:

- මේද බහුල ආකාර භාවිතය ඇඟු කිරීම.
- මතපැන් පානයෙන් වැළකීම.
- මානසික ආතතිශය ඇඟු කර ගැනීම.
- ස්ථූලතාවය ඇඟු කර ගැනීම/ව්‍යායාම කිරීම.
- ලුණු භාවිතය ඇඟු කර ගැනීම
- රැඳිර පීඩනය හා දියවැඩියා තත්ත්වය
පාලනය කර ගැනීම
- ප්‍රවාශ ඉතිහාසයක තිබේ නම් සැලකිලුම්ත විම

වැරදි ආහාර ප්‍රරූප වලින ඇත් වීම.

දුම්පානයෙන්
වැළකීම.

ස්වූලතාවය
පාලනය කර ගැනීම.

මානව දෙහ ක්‍රියාවලි -04

රැඳිර සංස්කරණ
ක්‍රියාවලය

Yes I Can

**ඉදිරිපත් කිරීම
එල්. ගාමිනි ජයසුරිය
ගුරු උපදේශක (විද්‍යාව)
චෙත්/කොට්ඨාස අධ්‍යාපන කාර්යාලයය
ලුණුවිල.**

071 4436205 / 077 6403672